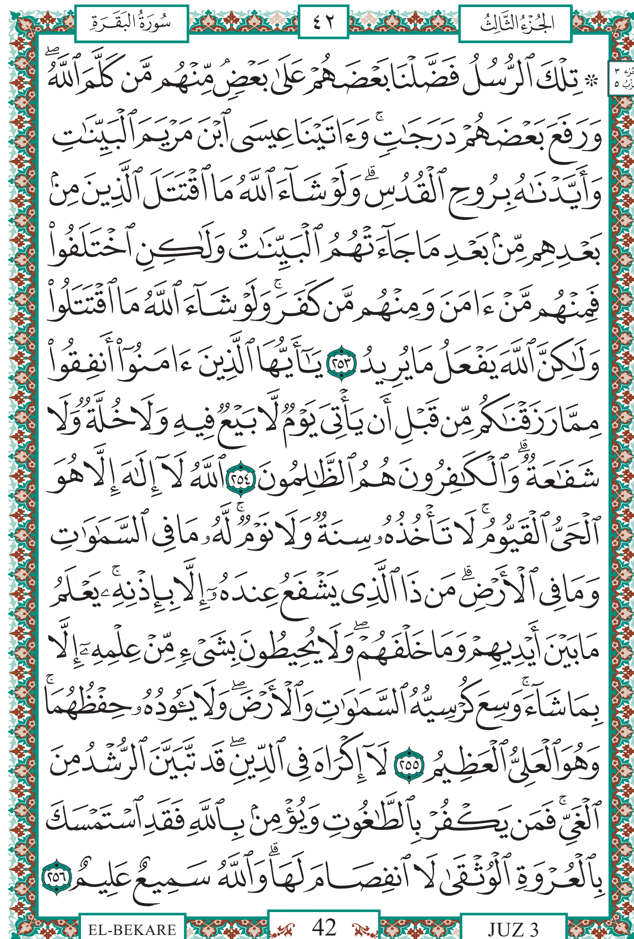
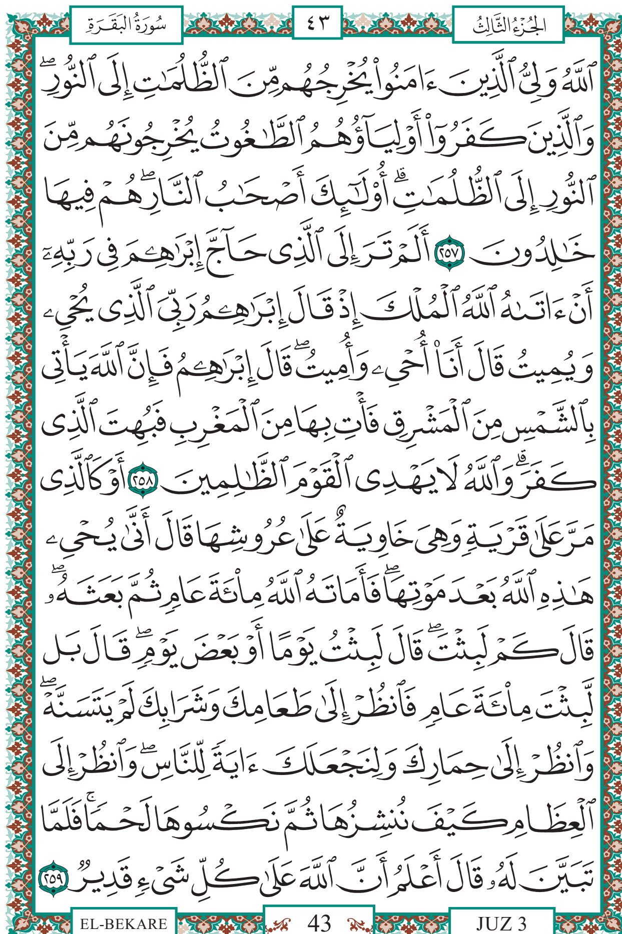

الجزء ٣ الحزب ٥
* تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض منهم من كلم الله
ورفع بعضهم درجات وآتينا عيسى ابن مريم البينات
وأيدناه بروح القدس ولو شاء الله ما اقتتل الذين من
بعدهم من بعد ما جاءتهم البينات ولكن اختلفوا
فمنهم من آمن ومنهم من كفر ولو شاء الله ما اقتتلوا
ولكن الله يفعل ما يريد ٢٥٣ يا أيها الذين آمنوا أنفقوا
مما رزقناكم من قبل أن يأتي يوم لا بيع فيه ولا خلة ولا
شفاعة والكافرون هم الظالمون ٢٥٤ الله لا إله إلا هو
الحي القيوم لا تأخذه سنة ولا نوم له ما في السماوات
وما في الأرض من ذا الذي يشفع عنده إلا بإذنه يعلم
ما بين أيديهم وما خلفهم ولا يحيطون بشيء من علمه إلا
بما شاء وسع كرسيه السماوات والأرض ولا يئوده حفظهما
وهو العلي العظيم ٢٥٥ لا إكراه في الدين قد تبين الرشد من
الغي فمن يكفر بالطاغوت ويؤمن بالله فقد استمسك
بالعروة الوثقى لا انفصام لها والله سميع عليم ٢٥٦

253 Nga të dërguarit që të kemi përmendur, disa i vlerësuam më shumë se të tjerët në punë të Shpalljes, të pasimit a të gradave. Disave Allahu u foli, siç ishte Musai ﷺ; disa Allahu i ngriti në grada të larta, siç ishte Muhamedi ﷺ, duke u dërguar për mbarë njerëzimin, duke mbyllur me të Shpalljen dhe duke e vlerësuar ymetin e tij mbi ymetet e tjerë. Ndërsa Isait, birit të Merjemes, i dhamë mrekulli të qarta, që vërtetonin profetësinë e tij, si; ringjallja e të vdekurve, shërimi i të verbërve të lindur dhe i të sëmurëve me lebër. Ne e mbështetëm atë nëpërmjet Xhebrailit ﷺ, si një përforcim për të, në mënyrë që të zbatonte urdhrat Tanë. Po të dëshironte Allahu, nuk do të ishin vrarë me njëri-tjetrin brezat që erdhën pas të Dërguarve, pasi atyre u kishin ardhur Argumente të qarta. Megjithatë, ata u konfliktuan dhe u përçanë: disa prej tyre i besuan Allahut e disa u bënë jobesimtarë. Po të dëshironte Allahu që ata të mos vriteshin, nuk do të ishin vrarë me njëri-tjetrin, por Allahu bën çfarë të dëshirojë. Ai udhëzon kë të dojë për në iman, me Mëshirën dhe Mirësinë e Vet dhe e lë në humbje kë të dojë, me Drejtësinë dhe Urtësinë e Vet.
254 O ju që i keni besuar Allahut dhe ndiqni të Dërguarin e Tij! Jepni nga ato pasuri hallall, të cilat Ne jua kemi dhuruar, para se të vijë Dita e Gjykimit, sepse atëherë njeriu nuk do të ketë mundësi që të bëjë më tregti për të fituar atë që i nevojitet, nuk do të ketë miqësira që do të mund ta ndihmojnë në ato momente të vështira, as ndërmjetësues që ta mbrojë, përveç atij që Allahu dëshiron që t'ia lejojë këtë, duke qenë i kënaqur me të. Jobesimtarët janë keqbërësit e vërtetë për shkak të mohimit që i bëjnë Allahut të Lartësuar.
255 Allahu është Ai, përveç të Cilit nuk ka zot tjetër që e meriton adhurimin. Ai është i Vetmi dhe s'ka tjetër. Ai është i Gjalli, me një jetë të Plotë, që nuk njeh vdekje dhe mangësi. Ai është i Pavaruri, që ekziston prej Vetvetes e nuk ka nevojë për asnjë krijesë të Vetën, por të gjitha krijesat ekzistojnë vetëm prej Tij dhe të gjitha krijesat kanë nevojë për Të, në të gjitha gjendjet e tyre. Allahun nuk e zë dremitja dhe as gjumi për shkak të jetës së Tij të plotë dhe përjetësisë së Tij. Ai është i Vetmi, që i përket pushteti i gjithçkaje në qiej dhe në Tokë. Askush nuk ka mundësi që të ndërhyjë tek Ai për dikë tjetër, përveçse pas miratimit dhe pëlqimit të Tij. Ai e di të kaluarën e krijesave të Veta dhe atë që u ka ndodhur, si dhe atë që ata e presin të ndodhë e që nuk ka ndodhur; ndërsa ata nuk kanë asgjë prej dijes së Tij - qoftë i Lartësuar! - përveç asaj që Ai Vetë ka dëshiruar që ata ta zbulojnë. Kursijj-a e Tij - që është stoli për mbështetjen e këmbëve nën Fronin e Tij - e tejkalon gjerësinë dhe madhësinë e qiejve dhe të Tokës dhe kujdesi për qiejt dhe Tokën nuk e rëndon e as nuk e vështirëson Atë. Ai është i Larti, me Qenien, Fuqinë dhe Madhështinë e Vet, me Sundimin dhe Pushtetin e Vet.
256 Nuk lejohet që t'i imponosh njerëzit të hyjnë në fenë islame. Islami është fe e vërtetë dhe e qartë dhe nuk ka nevojë të përdorësh detyrim e dhunë ndaj askujt. Është përcaktuar Rruga e Drejtë nga rruga e humbjes. Prandaj kush beson Allahun Një dhe të Vetëm dhe nuk adhuron askënd tjetër dhe asgjë tjetër përveç Allahut, është kapur, vërtetë për një feje, e cila është lidhja më e fortë për të shpëtuar Ditën e Gjykimit. Allahu i dëgjon fjalët e robve të Vet dhe është i Gjithëdijshëm për veprat e tyre dhe do t'i shpërblejë për to.

Nga ajetet mësojmë:

- Allahu i Lartësuar i ka ngritur disa prej dërguarve dhe profetëve të Vet mbi disa të tjerë me Dijen dhe Urtësinë e Vet (qoftë i lartësuar!).
- Allahu i Lartësuar u ka folur disave prej të dërguarve të Vet, sipas asaj që i përshtatet Lartmadhërisë së Ti , siç ishin Musai dhe Muhamedi – Paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të dy!
- Besimi dhe udhëzimi, mohimi dhe humbja -të gjitha ndodhin me Vullnetin e Allahut dhe me Paracaktimin e Tij. Atij i përket Urtësia absolute. E po të dëshironte, do t'i udhëzonte të gjitha krijesat.
- Ajeti "Kursijj" është ajeti më i madh në Librin e Allahut, sepse në të përmenden Allahu si Krijuesi i Vetëm, njësimi i Tij në adhurim, si dhe Atributet e Tij të Plota.
- Hyrja në Islam duhet të bëhet me vullnet të lirë; prandaj nuk lejohet dhuna apo detyrimi.
- Kapja pas Librit të Allahut dhe Traditës së të Dërguarit të Tij është mënyra më e rëndësishme për të arritur lumturinë në këtë botë dhe shpëtimin në Botën Tjetër.

(257) Allahu kujdeset për besimtarët, duke u dhënë atyre sukses dhe ndihmë, duke i nxjerrë ata prej errësirave të kufrit dhe të injorancës, te drita e besimit dhe e dijes. Ndërsa për jobesimtarët kujdestarë janë ikonat dhe idhujt, me të cilët u zbukurohet kufri, duke i nxjerrë ata prej dritës së besimit dhe të dijes tek errësirat e mohimit dhe të injorancës. Të tillë janë banorët e Zjarrit, ku do të qëndrojnë përgjithmonë.
Sepse përmend këto dy grupe, Allahu i Madhëruar sjell edhe dy shembuj në lidhje me to:
(258) A ke parë, o i Dërguar, më të çuditshëm sesa guximin e tagutit (tiranit), që debatoi me Ibrahimin ﷺ për zotërimin e Allahut dhe njësimin të Tij. Ai u kthye në tiran sepse Allahu i pati dhënë pushtet. Ibrahimi ia sqaroi atributet e Zotit, duke i thënë: "Zoti im është Ai që u jep jetë krijesave dhe i bën ato të vdesin." Tirani iu përgjigj me arrogancë: "Edhe unë jap jetë dhe sjell vdekje, duke vrarë kë të dua dhe duke ia falur jetën kujt të dua." Atëherë, Ibrahimi ﷺ i tregoi një argument edhe më të madh, duke i thënë: "Zoti im e sjell diellin prej lindjes! Sille atë prej perëndimit!" Kështu, tiranit nuk i ngeli tjetër përveçse të hutohej e të heshtte. Kështu, Ibrahimi dominoi me anë të forcës së argumentit. Allahu nuk u jep mundësi keqbërësve që të ndjekin rrugën e Tij, për shkak të padrejtësisë dhe arrogancës së tyre.
(259) A ke parë si ai që kaloi pranë një fshati të shkatërruar tërësisht, me çati të rëna, mure të shkatërruara dhe me banorë të zhdukur, duke u kthyer në një vend të frikshëm e të shkretë dhe që i habitur tha me vete: "Si mundet, vallë, që Allahu t'i ringjallë banorët e këtij fshati pas vdekjes së tyre?!" Kështu, Allahu e bëri atë të vdiste për njëqind vjet, pastaj e ringjalli dhe e pyeti: "Sa kohë ke qëndruar i vdekur?!" Ai u përgjigj: "Mund të kem qenë përafërsisht një ditë ose më pak se një ditë." – "Përkundrazi, ti ke qëndruar ashtu plot njëqind vjet. Shikoji ushqimet dhe pijet që kishe me vete se si nuk kanë ndryshuar, sepse gjërat që prishen më shpejt janë ushqimet dhe pijet. Tani shikoje gomarin tënd të ngordhur, në mënyrë që të të bëjmë ty provë dhe tregues për forcën e Allahut, që Ai ka për të ringjallur. Shikoji eshtrat e gomarit tënd, të cilat janë shpërndarë, se si do t'i ngremë e bashkojmë me njëra-tjetrën, do t'i veshim me mish e pastaj do t'ia rikthejmë jetën." Kur e pa këtë, atij iu bë e qartë e Vërteta e kësaj çështjeje. Ai e njohu fuqinë e Allahut dhe pastaj, me vetëdije të plotë, tha: "E di se Allahu është i Plotfuqishëm për çdo gjë."

Nga ajetet mësojmë:

- Besimtarët janë të udhëzuar nga Allahu i Lartësuar për çdo çështje të tyre shpirtërore, fetare dhe materiale; ndryshe nga jobesimtarët.
- Një shkak që çon në tirani dhe arrogancë është vetëmashtrimi prej forcës dhe pushtetit, aq sa njeriu verbohet e nuk e njeh të Vërtetën.
- Lejohet të hyhet në debat me ndjekësit e së kotës, për t'u sqaruar të Vërtetën dhe për të nxjerrë në pah humbjen dhe devijimin e tyre nga Udha e Drejtë.
- Allahu i Lartësuar ka Fuqi të madhe. Prej saj është edhe ringjallja e të vdekurve.

وَإِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِـۧمُ رَبِّ أَرِنِي كَيۡفَ تُحۡيِ ٱلۡمَوۡتَىٰۖ قَالَ أَوَلَمۡ
تُؤۡمِنۖ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطۡمَئِنَّ قَلۡبِيۖ قَالَ فَخُذۡ أَرۡبَعَةٗ مِّنَ
ٱلطَّيۡرِ فَصُرۡهُنَّ إِلَيۡكَ ثُمَّ ٱجۡعَلۡ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٖ مِّنۡهُنَّ جُزۡءٗا
ثُمَّ ٱدۡعُهُنَّ يَأۡتِينَكَ سَعۡيٗاۚ وَٱعۡلَمۡ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٢٦٠
مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمۡوَٰلَهُمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
أَنۢبَتَتۡ سَبۡعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنۢبُلَةٖ مِّاْئَةُ حَبَّةٖۗ وَٱللَّهُ
يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ٢٦١ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ
أَمۡوَٰلَهُمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ لَا يُتۡبِعُونَ مَآ أَنفَقُواْ مَنّٗا وَلَآ
أَذٗى لَّهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡ وَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ
يَحۡزَنُونَ ٢٦٢ ۞ قَوۡلٞ مَّعۡرُوفٞ وَمَغۡفِرَةٌ خَيۡرٞ مِّن صَدَقَةٖ الحِزْب
يَتۡبَعُهَآ أَذٗىۗ وَٱللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٞ ٢٦٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
لَا تُبۡطِلُواْ صَدَقَٰتِكُم بِٱلۡمَنِّ وَٱلۡأَذَىٰ كَٱلَّذِي يُنفِقُ مَالَهُۥ
رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۖ فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ
صَفۡوَانٍ عَلَيۡهِ تُرَابٞ فَأَصَابَهُۥ وَابِلٞ فَتَرَكَهُۥ صَلۡدٗاۖ لَّا يَقۡدِرُونَ
عَلَىٰ شَيۡءٖ مِّمَّا كَسَبُواْۗ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٢٦٤

260 Kujto, o i Dërguar, kur Ibrahimi ﷺ tha: “Zoti im, më mundëso ta shoh me sy se si ndodh ringjallja e të vdekurit!” Allahu i tha: “A nuk e beson këtë gjë?!” Ibrahimi tha: “Sigurisht që e besoj, por dua të më shtohet edhe më shumë qetësia e zemrës sime.” Allahu e urdhëroi: “Merr katër shpendë të ndryshëm pranë vetes dhe copëtoji ato. Pastaj shko e vendos në malet që janë përreth teje nga një pjesë të tyre. Pastaj thirri, dhe ata do të të vijnë me nxitim menjëherë, duke iu kthyer përsëri jeta. Dije, o Ibrahim, se Allahu është i Plotfuqishëm dhe i Urtë në vendimet, gjykimet dhe krijimin e Vet.

261 Shpërblimi i besimtarëve, që japin prej pasurisë së tyre në rrugën e Allahut, i ngjan një kokrre gruri, që mbjellësi e vendos në një Tokë të mirë. Ajo mbin e jep shtatë kallinj. Në secilin kalli ka nga njëqind kokrra. Kështu, Allahu ua shumëfishon shpërblimin atyre që Ai dëshiron, duke u dhënë shpërblim pa llogari. Allahu është Bujar dhe Dhurues i Madh dhe i Gjithëditur. Ai e Di se kush e meriton shpërblimin e shumëfishtë.

262 Ata që shpenzojnë pasurinë e tyre për bindje ndaj Allahut dhe për kënaqësinë e Tij, pastaj nuk e shoqërojnë atë me poshtërimin e tjetrit, - duke ia përmendur se kjo do t’ua çonte dëm shpërblimin; ose duke u mburrur para njerëzve, qoftë me fjalë apo me gjeste, - ata do ta kenë shpërblimin te Zoti i tyre. Ata nuk do të kenë frikë nga ajo që i pret dhe nuk do të jenë të dëshpëruar për atë që ka kaluar, për shkak të shpërblimit të madh.

263 Një fjalë e mirë fisnike, e cila fut gëzimin në zemrën e besimtarit dhe tolerimi i atij që të ka bërë keq ty, është më e mirë se një sadaka e shoqëruar me fyerje duke e përmendur para atij që e ka kërkuar sadaka. Allahu nuk ka nevojë për robtë e Vet. Ai është i Butë, prandaj edhe nuk ua përshpejton ndëshkimin.

264 O ju që e keni besuar Allahun dhe ndiqni të Dërguarin e Tij. Mos i prishni sevapet e sadakave tuaja duke u mburrur për këtë dhe duke dëmtuar personin, të cilit ia keni dhënë. Kush e bën këtë është si ai që shpenzon për t’u parë dhe vlerësuar nga njerëzit, dhe nuk ka besim në Allahun, në shpërblimin dhe ndëshkimin e Tij Ditën e Gjykimit. Ai i shembëllen një shkëmbi të lëmuar, sipër të cilit gjendet dhe dhe një rrebesh shiu e fshin dhe e lë atë të zhveshur, pas asgjë sipër. Kështu ndodh edhe me ata që duan të duken e të bien në sy: sevapet e veprave të tyre fshihen dhe zhduken. Allahu nuk i udhëzon jobesimtarët te gjërat që e kënaqin Atë e që u bëjnë dobi atyre.

Nga ajetet mësojmë:

- Shkallët e imanit tek Allahu dhe pozitat e besimit të patundur janë të ndyshme dhe pa kufi. Sa më shumë ta hedhë njeriu vështrimin e tij mbi Argumentet e Allahut, fetare qofshin apo fizike, atij do t’i shtohet besimi dhe bindja edhe më shumë.
- Ringjallja që Allahu i Lartësuar do t’ua bëjë krijesave pas vdekjes është Argument i qartë i fuqisë dhe madhështisë së Tij.
- Dhënia e e pasurisë në Rrugë të Allahut ka vlerë dhe shpërblim të madh, nëse ajo shoqërohet me nijetin e mirë e të pastër pa fyerje e vetëlavdërim. Fyerja e vetëlavdërimi e shkatërrojnë veprën e mirë.
- Një prej gjërave më të dobishme që njeriu mund t’u ofrojë të tjerëve është morali i mirë -me fjalë dhe vepra të mira, si dhe duke falur e toleruar.

(265) Ndërsa besimtarët, të cilët japin prej pasurisë së tyre duke kërkuar me këtë kënaqësinë e Allahut, - duke qenë të qetë shpirtërisht sepse ajo që ua ka premtuar Allahu për dhënien të sadakasë me dëshirë, është e vërtetë, - janë si rasti i një kopshti në një vend të ngritur e të përshtatshëm, të cilin e ujit shiu mjaftueshëm dhe ai jep prodhime të bollshme. Atij i mjafton edhe një shi i lehtë, për shkak të tokës pjellore. Kështu janë edhe sadakatë e të sinqertëve. Allahu i pranon dhe e shumëfishon shpërblimin për to, edhe nëse ato janë modeste. Allahu është Vështrues i asaj që bëni dhe Atij nuk i fshihet asgjë e të sinqertëve dhe as e atyre që veprojnë sa për sy e faqe. Secilin prej tyre do ta shpërblejë siç e meriton.

Pastaj Allahu i Lartësuar sjell një shembull tjetër, për atë që jep vetëm sa për t'u dukur:

(266) A dëshironi të kishit një kopsht me palma hurmash dhe hardhi rrushi, në mes të të cilit të rridhte ujë i pijshëm, në të të kishte çdo lloj fruti të preferuar, por vetë të ishit plakur, të mos kishit mundësi të punonit e të fitonit, të ishit me fëmijë të vegjël, që nuk kanë mundësi të punojnë e papritur, kopshtin ta godiste një erë e fuqishme me zjarr, që ta digjte të gjithin në një kohë, kur do të kishit më shumë nevojë për të? Si ky njeri është edhe ai që e jep pasurinë e vet veç sa për t'u dukur dhe shkon tek Allahu në Ditën e Gjykimit pa asnjë të mirë, në një kohë kur ai ka nevojë aq shumë për ttë mira. Kështu jua sqaron Allahu të mirën tuaj, si në jetën e kësaj bote, ashtu edhe në Botën Tjetër, që ju të mendoni rreth saj.

(267) O ju që i keni besuar Allahut dhe ndiqni të Dërguarin e Tij! Dhuroni prej pasurisë hallall e të mirë, që e keni fituar dhe jepni nga prodhimet bujqësore që Ne ju kemi dhënë! Mos synoni të jepni pjesën më të keqe, e cila, po t'ju jepej juve, ju do të mund ta merrnit vetëm se me sy mbyllur, për shkak të cilësisë së keqe që ka. Si jeni të kënaqur që këtë t'ia ofroni Allahut, ndërkohë që për veten tuaj nuk do ishit të kënaqur ta merrnit?! Dijeni se Allahu nuk ka nevojë për sadakatë tuaja dhe se Ai është i Lavdëruar në Vetvete dhe në Veprat e Tij.

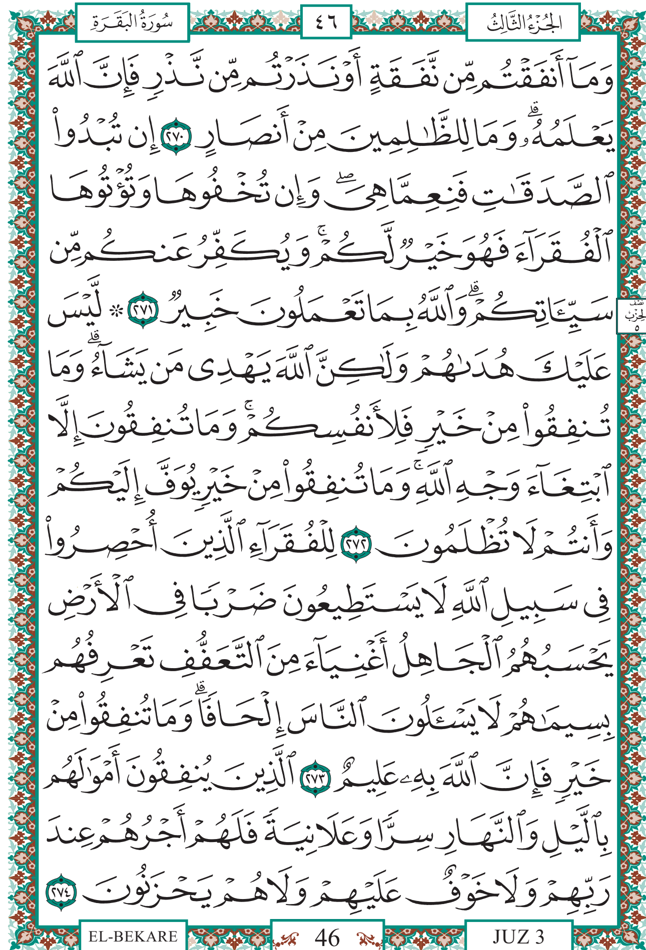
Sepse Allahu urdhëroi krijesat që të japin të mirën, i vuri në dije mbi rrezikun e kurtheve të shejtanit, duke thënë:

(268) Shejtani ju frikëson me varfëri, ju nxit për koprraci e ju thërret për të bërë gjynahe, ndërsa Allahu ju premton falje të madhe për gjynahet tuaja dhe rrizk të bollshëm. Allahu është Bujar i Madh dhe i Gjithëditur për gjendjen e robve të Vet.

(269) Ai bën fjalëdrejtë dhe vepërmirë kë të dojë nga robtë e Tij. E atij që i jepet kjo, i është dhënë mirësi e madhe, por prej ajeteve të Allahut përfitojnë dhe marrin dritë vetëm ata me mendje të plotë dhe janë vetëm ata që udhëzohen me udhëzimin e Tij.

Nga ajetet mësojmë:

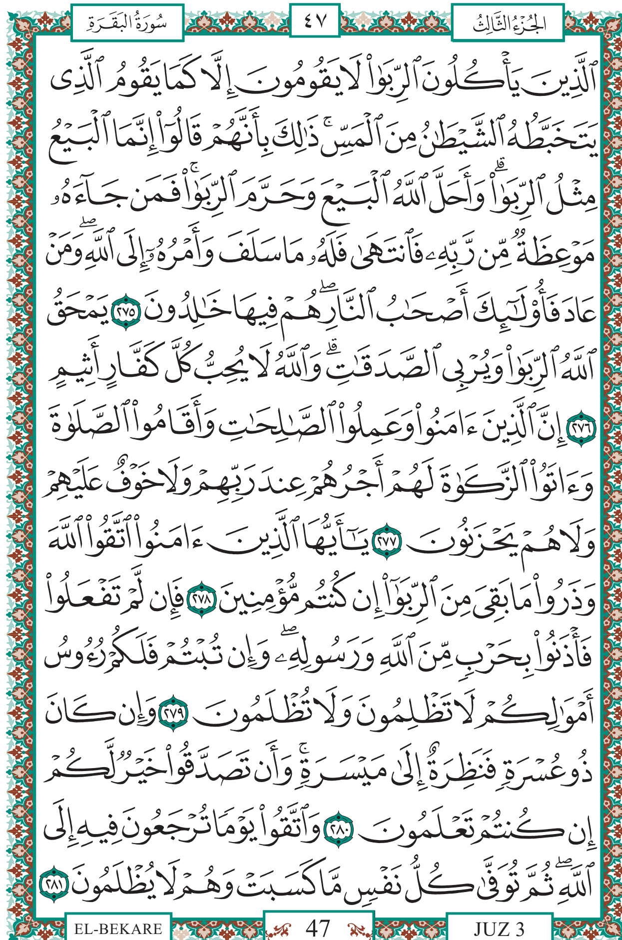
- Besimtarët e vërtetë të Allahut të Lartësuar e besojnë premtimin e Tij për shpërblim, kështu që ata japin prej pasurisë së tyre pa pasur frikë dhe pa u ndikuar prej ngacmimeve të shejtanit, që tremb i me varfërinë.
- Sinqeriteti është cilësi madhore, sepse ai është bekim për veprat e mira, duke i shumëfishuar ato.
- Njeriu më i humbur është ai që i bën veprat e veta vetëm për t'u dukur te bota, pasi ai nuk do të ketë asnjë shpërblim tjetër, përveç lavdërimit dhe nderimit nga njerëzit.

(270) Sado sadaka të jepni -pak apo shumë, duke kërkuar me të vetëm kënaqësinë e Allahut, apo për të kryer ndonjë zotim tuajin për të bërë mirë dhe për hir të Allahut, pa qenë të detyruar, dijeni se Allahu Di gjithçka në lidhje me të, kështu që tek Ai nuk humbet asgjë, por do t'ju japë për të shpërblimin më të madh. Ndërsa për keqbërësit, që nuk japin as atë që e kanë detyrim për ta dhënë, si dhe për ata që shkelin kufijtë e Allahut, nuk do të ketë asnjë ndihmës, që t'ua largojë dënimin Ditën e Gjykimit.
(271) Nëse ju e jepni hapur atë që dhuroni nga pasuria juaj, keni bërë një sadaka të mirë; por, nëse ju e fshihni atë kur u jepni të varfërve, kjo do ishte edhe më e mirë për ju, sepse është më afër sinqeritetit. Sadakatë janë mburojë dhe falje e mëkateve për të sinqertët. Allahu e di atë ju bëni dhe Atij nuk i fshihet asgjë e juaja.
(272) Nuk është në dorën tënde, o i Dërguar udhëzimi i tyre, që ata ta pranojnë të Vërtetën, t'i përkushtohen asaj dhe ta marrin përsipër atë; përgjegjësia jote është vetëm t'u tregosh rrugën tek e Vërteta dhe pastaj është në dorë të Allahut, i Cili udhëzon kë të dëshirojë.
Çfarëdo mirësie që bëni, do t'ju kthehet përsëri juve, sepse Allahu nuk ka nevojë për të. Që sadakatë të jenë të sinqerta vetëm për hir të Allahut, besimtarët e vërtetë duhet t'i japin ato vetëm për të kërkuar kënaqësinë e Allahut. Sado që të jepni, pak apo shumë, juve do t'u jepet shpërblimi për të në mënyrën më të plotë, pa ju pakësuar asgjë, sepse Allahu nuk i bën padrejtësi askujt.
Sepse Allahu përmendi kontributin në Rrugën e Tij dhe u bëri thirrje besimtarëve për këtë, sqaron se kujt duhet t'ia japin sadakanë. Allahu thotë:
(273) Jepjuani atë të varfërve, të cilët i ka penguar xhihadi në rrugë të Allahut për të kërkuar rrizkun, të cilët një injorant i gjykon si të pasur, për shkak të mospranimit të tyre për të lypur; por ata dallohen lehtë nga paraqitja e tyre, nga nevojat e tyre të dukshme, në trupin dhe në veshjen e tyre dhe nga fakti se në sjellje ata nuk janë si pjesa tjetër e fukarenjve, të cilët u shtrijnë dorën njerëzve, duke u kërkuar me ngulmim. Çfarëdo pasurie që jepni apo mundi që bëni, Allahu e di dhe ka për t'ju dhënë shpërblimin më të madh.
(274) Ata që japin pjesë nga pasuria e tyre për të kërkuar me të kënaqësinë e Allahut, qoftë natën apo ditën, në fshehtësi apo në publik, pa e përlyer me syfaqësinë dhe famën - për ta shpërblimi do të jetë te Zoti i tyre Ditën e Gjykimit. Për ta nuk do të ketë frikë për atë që i pret Ditën e Gjykimit dhe as nuk do të jenë të dëshpëruar për atë që u ka kaluar nga kjo botë. Kjo dhënëti është mirësi vetëm e Allahut.

Nga ajetet mësojmë:

- Nëse besimtari është i sinqertë në dhënien e sadakasë, atëherë nuk ka asgjë të keqe nëse ai e jep haptaz apo e fsheh atë. Megjithatë, fshehja e saj ka shpërblim më të madh për të, pasi është më afër sinqeritetit.
- Besimtarëve u bëhet thirrje që të kujdesen edhe për nevojtarët, të cilët i pengon dëlirësia që të shfaqin gjendjen e tyre dhe të kërkojnë prej njerëzve.
- Sadakaja në Rrugën e Allahut të Lartësuar në çdo kohë dhe situatë ka shpërblim të madh. Për sadakanë Allahu i Lartësuar ka premtuar shpërblim të madh si në këtë botë, ashtu edhe në Botën Tjetër.

Pasi Allahu i Lartësuar nxiti besimtarët për të dhuruar në Rrugë të Tij, nëpërmjet bashkëpunimit dhe ndihmës së ndërsjellë mes myslimanëve, u bëri thirrje të bëjnë kujdes nga ajo që është e kundërta e saj, që është kamata. Allahu thotë:

275 Sa u përket atyre që merren me kamatën dhe përfitojnë prej saj, Ditën e Ringjalljes ata do të ngrihen prej varreve ashtu siç ngrihet i prekuri nga shejtani, që përpëlitet si i sëmuri nga epilepsia. Kjo, për arsye se ata i kanë lejuar vetes fitimin prej kamatës, duke mos bërë dallim mes fajdes dhe fitimit të lejuar me anë të tregtisë dhe thonë: "Në fakt, fitimi me tregti është si fitimi me kamatë në qenien e tij hallall, sepse të dyja synojnë shtimin e pasurisë." Allahu u kthen përgjigje, duke ua hedhur poshtë si të pavërtetë këtë krahasim. Allahu sqaron se Ai e ka lejuar fitimin nëpërmjet tregtisë, sepse tek ajo ka dobi të përgjithshme dhe vetjake. Në anën tjetër, Zoti Fuqiplotë e ka ndaluar fitimin nëpërmjet kamatës, për shkak të padrejtësisë që ndodh aty, ku shfrytëzohet nevoja e tjetrit dhe merret pasuria e tij pa i dhënë asgjë në këmbim. Prandaj, kush mëson për këtë urdhër nga Zoti i botëve për ndalimin dhe rrezikshmërinë e kamatës dhe heq dorë prej saj i penduar për çfarë ka bërë, atij i falet ky gjynah dhe i lejohet t'i mbajë fitimet e kaluara. Sa i takon së ardhmes, çështja e mbetet tek Allahu. Kështu, nëse ai vazhdon të merret me kamatë edhe pasi ka mësuar për ndalimin e saj nga Allahu dhe i është sqaruar argumenti, atëherë ky njeri e meriton hyrjen në Zjarr dhe qëndrimin aty në përjetësi. Me termin "përjetësi" nënkuptohet ose dënimi i përjetshëm për ata që e quajnë të lejuar kamatën, ose qëndrimi shumë i gjatë, por i fundmë, në Xhehenem, sepse qëndrimi i pafundmë në Zjarr do të jetë vetëm për ata që vdesin si jobesimtarë, ndërsa pasuesit e Teuhidit nuk do të jenë të përjetshëm në të. Sepse përmendi sadakanë dhe fitimin nëpërmjet kamatës, Allahu sqaroi edhe dallimin që ekziston në mes tyre në shpërblim. Ai thotë:

276 Allahu do ta shkatërrojë dhe do ta zhdukë pasurinë e fituar me kamatë -nëpërmjet falimentimit, ose duke e hequr begatinë prej saj. Ndërsa sadakatë Ai i shton e i zgjeron, duke ua shtuar edhe shpërblimin e sevapit, duke e konsideruar shpërblimin për një të mirë sa për dhjetë deri në shtatëqind të mira, madje edhe më shumë. Dhe Allahu u jep pasuri atyre që japin sadaka. Allahu nuk e do atë që është jobesimtar kryeneç, që e bën haramin hallall e që thellohet në kundërshtime dhe gjynahe.

277 Ata që besojnë Allahun dhe ndjekin të Dërguarin e Tij dhe bëjnë vepra të dobishme, që e falin namazin plotësisht, ashtu siç ka urdhëruar Allahu, që ua japin zekatin e pasurisë së tyre atyre që e meritojnë atë -ata do ta gjejnë shpërblimin e tyre te Zoti i tyre e për ta nuk do të ketë as frikë për atë që i pret nga ajo që kanë bërë e as nuk do jenë të dëshpëruar për atë që u ka kaluar prej mirësive të kësaj bote.

278 O ju që i keni besuar Allahut dhe e pasoni të Dërguarin e Tij! Frikësojuni Allahut dhe përmbushni urdhrat e Allahut e largojuni ndalesave të Tij! Mos ua kërkoni pasurinë që u ka mbetur njerëzve prej kamatës së papaguar, nëse jeni besimtarë të vërtetë dhe respektoni Allahun edhe në ato gjëra që Ai jua ka ndaluar!

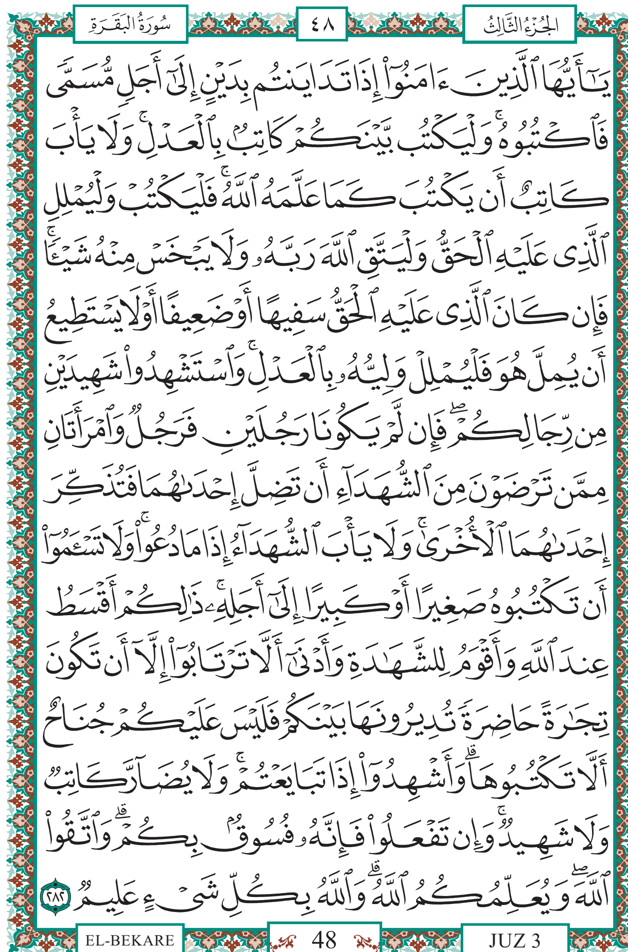
279 Nëse nuk e bëni këtë, që jeni urdhëruar, atëherë dijeni dhe binduni se jeni në luftë me Allahun dhe të Dërguarin e Tij. Por, nëse ju pendoheni tek Allahu dhe hiqni dorë nga kamata, juve ju takon sasia fillestare që keni dhënë hua -në këtë mënyrë nuk bëni padrejtësi, duke marrë më shumë sesa sasia fillestare e juaja e ndërkohë, as ju nuk dëmtoheni, duke marr më pak se ajo.

280 Nëse ndodh, që njeriu të cilit ju i kërkoni borxhin, është në gjendje të vështirë e nuk ka mundësi ta lajë, atëherë, shtyjani afatin e kërkimit të tij, derisa atij t'i lehtësohet fitimi i pasurisë e të gjejë mundësi për ta larë. Megjithatë, nëse ju ia dhuroni atij sadaka, duke mos ia kërkuar më, ose i falni një pjesë të tij, kjo do të ishte më e mirë për ju, nëse, vërtet e dini mirësinë e kësaj tek Allahu i Lartësuar.

281 Kini frikë dënimin e asaj Dite, kur ju do tëktheheni të gjithë tek Allahu e do të qëndroni përpara Tij. Pastaj, secilit i jepet libri, si shpërblim për atë që ka bërë, qoftë e mirë apo e keqe, duke mos iu pakësuar shpërblimi i mirësive, as duke mos iu shtuar ndëshkimi për të këqijat.

Nga ajetet mësojmë:

- Fitimi dhe të ushqyerit me fajde konsiderohet si një prej gjynaheve më të mëdha; prandaj edhe Allahu u premtoi luftë atyre që e bëjnë këtë, me pakësim dhe mungesë bereqeti në jetën e kësaj bote dhe ndëshkim në Botën Tjetër.
- Përkushtimi në rregullat fetare në lidhje me marrëdhëniet ekonomike, sjell bereqetin dhe bollëkun në pasuri.
- Kur është në vështirësi huamarrësi huadhënësi mund t'ia falë një pjesë të borxhit ose edhe të tërin.

الجزء الثالث ٤٨ سورة البقرة

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا تَدَايَنتُم بِدَيْنٍ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى
فَٱكْتُبُوهُۚ وَلْيَكْتُب بَّيْنَكُمْ كَاتِبُۢ بِٱلْعَدْلِۚ وَلَا يَأْبَ
كَاتِبٌ أَن يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ ٱللَّهُۚ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ
ٱلَّذِي عَلَيْهِ ٱلْحَقُّ وَلْيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُۥ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔاۚ
فَإِن كَانَ ٱلَّذِي عَلَيْهِ ٱلْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ
أَن يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُۥ بِٱلْعَدْلِۚ وَٱسْتَشْهِدُواْ شَهِيدَيْنِ
مِن رِّجَالِكُمْۖ فَإِن لَّمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَٱمْرَأَتَانِ
مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ ٱلشُّهَدَآءِ أَن تَضِلَّ إِحْدَىٰهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحْدَىٰهُمَا ٱلْأُخْرَىٰۚ وَلَا يَأْبَ ٱلشُّهَدَآءُ إِذَا مَا دُعُواْۚ وَلَا تَسْـَٔمُوٓاْ
أَن تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰٓ أَجَلِهِۦۚ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ
عِندَ ٱللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَٰدَةِ وَأَدْنَىٰٓ أَلَّا تَرْتَابُوٓاْ إِلَّآ أَن تَكُونَ
تِجَٰرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
أَلَّا تَكْتُبُوهَاۗ وَأَشْهِدُوٓاْ إِذَا تَبَايَعْتُمْۚ وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٌ
وَلَا شَهِيدٌۚ وَإِن تَفْعَلُواْ فَإِنَّهُۥ فُسُوقُۢ بِكُمْۗ وَٱتَّقُواْ
ٱللَّهَۖ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱللَّهُۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٞ ٢٨٢

EL-BEKARE 48 JUZ 3

(282) O ju që i keni besuar Allahut dhe ndiqni të Dërguarin e Tij! Kur i jepni borxh njëri-tjetrit me një afat të caktuar, atëherë dokumentojeni atë, duke e shkruar në prani të një personi të sigurt dhe të drejtë, në përputhje me Sheriatin. Shkruajtësi të mos ngurrojë ta shkruajë procesverbalin, siç ia ka mësuar Allahu, me drejtësi. Ai shkruan vetëm atë që borxhliu ia dikton, në mënyrë që të shërbejë si vetëdeklarim dhe t'ia ketë frikën Allahut, Zotit të vet, duke mos lënë asgjë mangët në lidhje me borxhin, sasinë, cilësinë, llojin e tij etj.

Në qoftë se huamarrësi nuk di të diktojë ose është i paaftë ngaqë është i mitur apo ka probleme mendore, ose nuk ka mundësi ta diktojë, ngaqë është memec etj., atëherë, le ta diktojë në vend të tij kujdestari i tij, me drejtësi dhe me besnikëri. Kërkoni për dëshmitarë dy burra të logjikshëm dhe të drejtë. Nëse nuk gjenden dot dy burra, atëherë le të jenë dëshmitarë një burrë dhe dy gra, të cilave jua pëlqeni fenë dhe besnikërinë e tyre, në mënyrë që, nëse harron njëra prej grave, t'ia kujtojë tjetra. Asnjëri prej dëshmitarëve të mos refuzojë të dëshmojë, nëse i kërkohet, por ta çojë dëshminë e tij në vend, nëse thirret për këtë. Mos e shihni si bezdi dokumentimin e huasë dhe shkrimin e afatit të saj -qoftë pak apo shumë, sepse kjo punë në fenë e Allahut është drejtësi, është më lehtë për t'u dëshmuar dhe për ta shlyer dhe më afër së Vërtetës, duke larguar dyshimet rreth llojit të borxhit, sasisë së tij dhe afatit kohor.

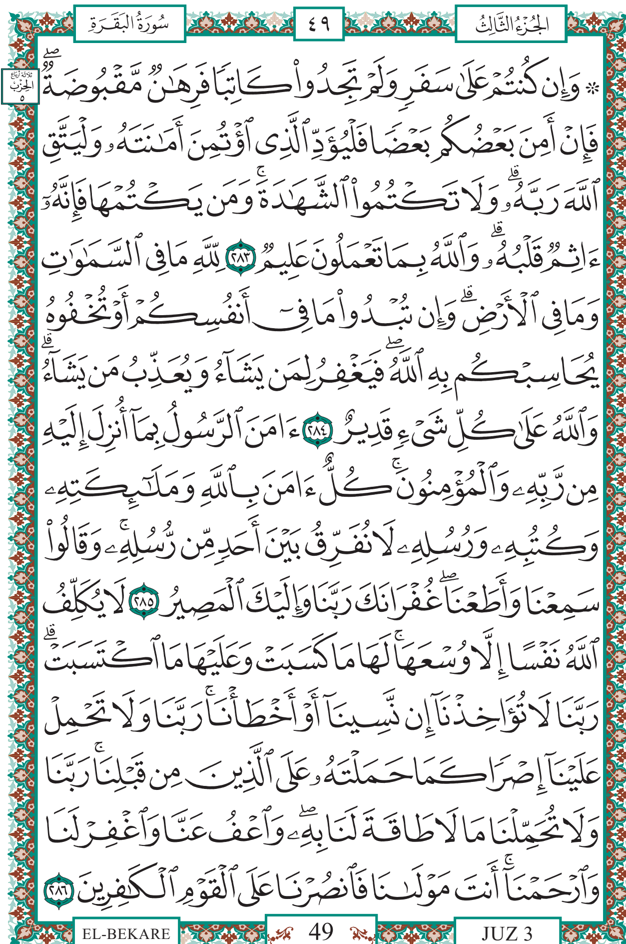
Për shkëmbimet tregtare që bëni aty për aty nuk është problem nëse nuk dokumentohen, sepse nuk është e nevojshme. Megjithatë, kur të bëni marrëveshje të tilla tregëtie, kërkoni që të ketë dëshmitarë, në mënyrë që të mos ketë vend për ngatërresa dhe për armiqësi.

Nuk lejohet që të dëmtohen shkruesit e as dëshmitarët dhe nuk u lejohet as atyre që të vetëdëmtohen nga ajo që u kërkojnë të shkruhet apo të dëshmohet. Nëse ju i dëmtoni ata (shkruesit a dëshmitarët), atëherë kjo do të konsiderohet mosbindje ndaj Allahut dhe gjynah ndaj Tij.

E ruajuni, o besimtarë, Allahut, duke iu larguar gjynaheve e harameve! Dhe Allahu ka për t'ju mësuar ato që ju nuk i keni ditur -për të mirën tuaj, si në këtë botë, ashtu edhe në Botën Tjetër. E dijeni se Allahu është i Gjithëditur për çdo gjë dhe e di edhe se çfarë mbani në zemrat tuaja.

Nga ajetet mësojmë:

- Borxhi dhe të gjitha marrëveshjeve pasurore duhen dokumentuar, për të shmangur ngatërresat dhe armiqësitë.
- Duhet përcaktuar afati kohor në të gjitha llojet e borxheve e të qirave.
- Lejohet i kujdestaria për ata me aftësi të kufizuara; që janë të mangët, të paaftë, mendjelehtë ose në moshë të vogël.
- Lejohet dëshmimi për vëtëdeklarimin e borxhit dhe të të drejtave.
- Ta shkruash të plotë një dokument dhe me drejtësi do të thotë që hartuesi të dijë ta hartojë dokumentin në formën më të mirë të mundshme, me shprehjet e duhura, në përputhje me marrëveshjen.
- Nuk është e lejuar që dikush të dëmtohet për shkak se dokumenton të drejtat e njerëzve dhe i shkruan ato, qoftë nga palët që lidhen drejtëpërdrejtë me atë që dokumentohet, qoftë nga ata që e shkruajnë a e dëshmojnë atë.

ثلاثة أرباع الحزب ٥

وإن كنتم على سفر ولم تجدوا كاتبا فرهن مقبوضة

فإن أمن بعضكم بعضا فليؤد الذي اؤتمن أمانته وليتق

الله ربه ولا تكتموا الشهادة ومن يكتمها فإنه

آثم قلبه والله بما تعملون عليم ٢٨٣ لله ما في السماوات

وما في الأرض وإن تبدوا ما في أنفسكم أو تخفوه

يحاسبكم به الله فيغفر لمن يشاء ويعذب من يشاء

والله على كل شيء قدير ٢٨٤ آمن الرسول بما أنزل إليه

من ربه والمؤمنون كل آمن بالله وملائكته

وكتبه ورسله لا نفرق بين أحد من رسله وقالوا

سمعنا وأطعنا غفرانك ربنا وإليك المصير ٢٨٥ لا يكلف

الله نفسا إلا وسعها لها ما كسبت وعليها ما اكتسبت

ربنا لا تؤاخذنا إن نسينا أو أخطأنا ربنا ولا تحمل

علينا إصرا كما حملته على الذين من قبلنا ربنا

ولا تحملنا ما لا طاقة لنا به واعف عنا واغفر لنا

وارحمنا أنت مولانا فانصرنا على القوم الكافرين ٢٨٦

(283) Nëse ndodheni në udhëtim dhe nuk gjeni dikë që t'jua shkruajë dokumentin, mjafton që borxhliu të lërë peng diçka tek huadhënësi si një garanci për të, derisa t'i mundësohet larja e borxhit që ka marrë. Nëse keni besim te njëri-tjetri, atëherë nuk i keni detyrim as shkrimin, as dëshmitarët e as pengun, duke e lënë huanë në këtë rast në nderin e borxhliut, që e ka detyrë ta lajë atë sapo t'i jepet mundësia, t'ia ketë frikën Allahut për këtë besim e të mos e mohojë kurrsesi. Nëse ai më vonë e mohon atë, atëherë ai që ka qenë i pranishëm në kohën e marrëveshjes së tyre e ka detyrim që të dëshmojë dhe e ka të ndaluar që ta fshehë atë. Nëse e fsheh dëshminë, kjo tregon se zemra e tij është e prishur. Allahu është i Gjithëditur për atë që bëni. Atij nuk i fshihet prej jush asgjë dhe Ai ka për t'ju shpërblyer për punët tuaja.

(284) Vetëm Allahut i përket gjithçka që është në qiej dhe në Tokë. Ai është Krijuesi, Zotëruesi dhe Drejtuesi. E thoni hapur apo e fshihni atë që keni në zemër, atë e di Allahu dhe Ai do t'ju gjykojë për të. Pastaj, ose ia fal atij që Ai dëshiron, nga mirësia dhe mëshira që ka, ose e ndëshkon atë që Ai dëshiron, prej drejtësisë dhe urtësisë që ka. Allahu është i Plotfuqishëm për çdo gjë.

(285) I Dërguari Muhamed ﷺ i besoi të gjitha ato që iu shpallën prej Zotit të vet. Edhe besimtarët i besuan ato. Të gjithë së bashku besuan Allahun, besuan të gjithë melekët, të gjithë Librat e Tij, që iu zbritën të gjithë profetëve dhe të dërguarve të Tij. Ata u besuan atyre, duke thënë: "Ne nuk përjashtojmë asnjë prej të dërguarve të Allahut". Thonë, gjithashtu: "E dëgjuam atë që na ke urdhëruar dhe na e ke ndaluar, zbatuam me vepra atë, që na ke urdhëruar dhe e kemi lënë atë, për të cilën jemi ndaluar. Prandaj, Ty të lutemi duke kërkuar që të na falësh, o Zoti ynë, pasi për çdo çështje të jetës sonë ne kthehemi vetëm tek Ti..

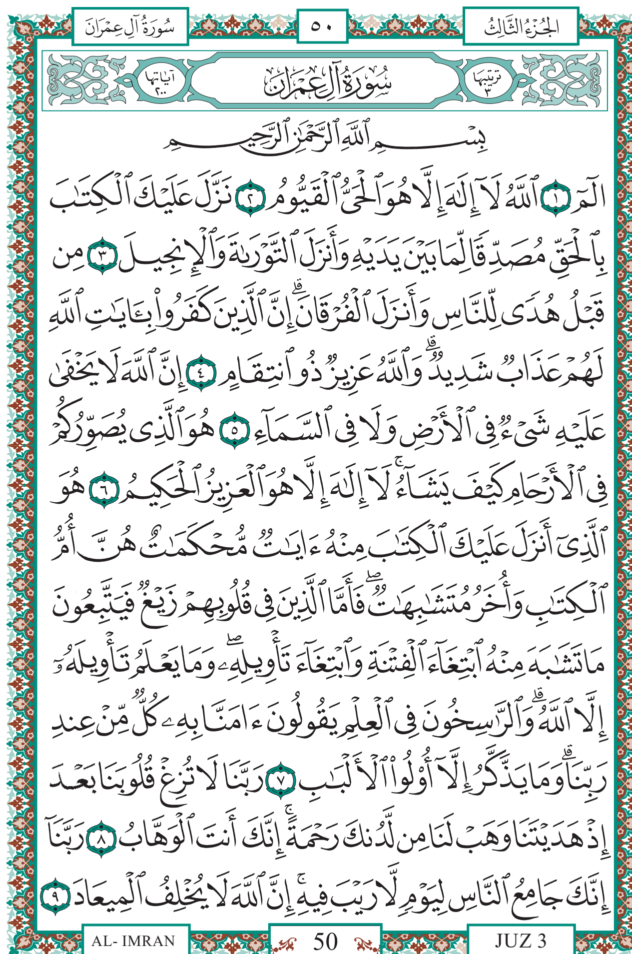
(286) Allahu nuk e ngarkon asnjë përtej mundësive, sepse feja e Allahut është e ndërtuar mbi lehtësimin dhe jo mbi vështirësimin. Prandaj, kushdo që bën një vepër të mirë, ai do të shpërblehet për atë që ka bërë, duke mos iu pakësuar asgjë prej shpërblimit. Ndërsa kush bën ndonjë të keqe, ai do të marrë prej Zotit aq sa e ka bërë gjynahun dhe duke mos ia ngarkuar një tjetri në vend të tij.

I Dërguari dhe besimtarët u lutën: "Zoti ynë, mos na ndëshko nëse ne harrojmë ose gabojmë pa dashje në vepra apo fjalë! O Zot, mos na ngarko me atë që është e vështirë për ne dhe që ne nuk jemi në gjendje të bëjmë, ashtu siç i ke ngarkuar ata para nesh -siç ishin edhe hebrenjtë - që i dënove për gabimet e tyre! Mos na jep udhëzime dhe ndalime të tilla, që janë të vështira për ne dhe të cilat ne nuk jemi në gjendje t'i përmbushim! Mos na i vër re gjynahet tona, na fal e na mëshiro me mirësinë Tënde, sepse Ti je Kujdestari dhe Ndihmëtari ynë! Na ndihmo përballë popullit jobesimtar!"

Nga ajetet mësojmë:

- Lejohet marrja e diçkaje peng, si garanci për të drejtat e njerëzve, në rastin kur nuk ekziston mundësia që ajo e drejtë të dokumentohet, përveç nëse ndërvepruesit kanë besim të plotë te njëri-tjetri.
- Ndalohet fshehja e dëshmisë, e mohimi të borxhit dhe e moskthimit të tij.
- Tek Allahu i Lavdëruar është Dija absolute, mbikëqyrja mbi krijesat e Veta dhe Fuqia e Tij e Plotë për t'i gjykuar njerëzit për gjithçka që ata kanë bërë.
- Në ajete përcaktohen kushtet e imanit dhe sqarohen bazat e tij.
- Islami është ndërtuar mbi lehtësimin dhe heqjen e mundimeve dhe të vështirësive prej njerëzve. Kështu që Allahu nuk i ngarkon njerëzit përtej mundësive, që ata kanë dhe as nuk i gjykon për atë, që nuk munden ta bëjnë dot.

SURJA “ÂL ‘IMRÂN”
Medinase

Nga qëllimet e Sures:
Kjo Sure vërteton me argumente se Islami është feja e drejtë, duke hedhur poshtë kësisoj dyshimet e ngritura nga ithtarët e Librave të mëparshëm, çka i bën të qëndrueshëm besimtarët.

Shpjegimi i ajeteve:
Kjo Sure ka zbritur në Medine dhe është quajtur Sure «Al ’Imran” (Familja e Imranit), për arsye se në të, në ajetin e 33-të përmendet familja e Imranit.

(1) “Elif, Lam, Mim” janë shkronja të veçuara, për të cilat është folur edhe në suren “Bekare”. Janë shkronja që tregojnë paaftësinë e arabëve për të sjellë diçka të ngjashme me këtë Kur’an, edhe pse ai përbëhet prej të njëjtave shkronja, që formojnë fjalët e tij.

(2) Allahu është Ai që, përveç të Cilit, nuk ka zot tjetër që e meriton adhurimin; Ai është i Vetmi dhe s’ka tjetër. Ai është i Gjalli, që ka jetë të pasosur, që nuk njeh vdekje e mangësi. Ai është i Pavaruri, që ekziston prej Vetvetes e është i Vetëmjaftueshëm, nuk ka nevojë për asnjë krijesë të Vetën, por që të gjitha krijesat ekzistojnë vetëm prej Tij dhe të gjitha kanë nevojë për Të, në të gjitha gjendjet e tyre.

(3) Është Ai që ta shpalli ty, o i Dërguar, Kur’anin me tregime të Vërteta dhe me dispozita të drejta, që është në përputhje me ata Libra Qiellorë që kanë qenë para tij; prandaj edhe nuk ekzistojnë mospërputhje mes tyre.

(4) Është Ai që i shpalli Musait Teuratin dhe Ungjillin Isait (a.s), para sesa të ta shpallte ty Kur’anin. Të gjithë këta Libra qiellorë janë për të drejtuar njerëzit tek ajo që është e dobishme për fenë dhe jetën e tyre. Ne e shpallëm Furkanin - Ndarësin (Kur’anin), në mënyrë që nëpërmjet tij të dallohet e Vërteta prej së pavërtetës dhe udhëzimi prej humbjes. Për ata që i mohojnë Argumentet e Allahut, që Ai t’i shpalli ty do të ketë dënim të ashpër. Allahu është i Plotfuqishëm e i Ashpër ndaj atyre që i mohojnë të Dërguarit e Tij dhe kundërshtojnë Urdhrin e Tij.

(5) Allahut nuk mund t’i fshihet asgjë, qoftë ajo në Tokë apo në qiell. Dija e Tij ka përfshirë gjithçka që ekziston, qoftë e dukshme, qoftë e padukshme.

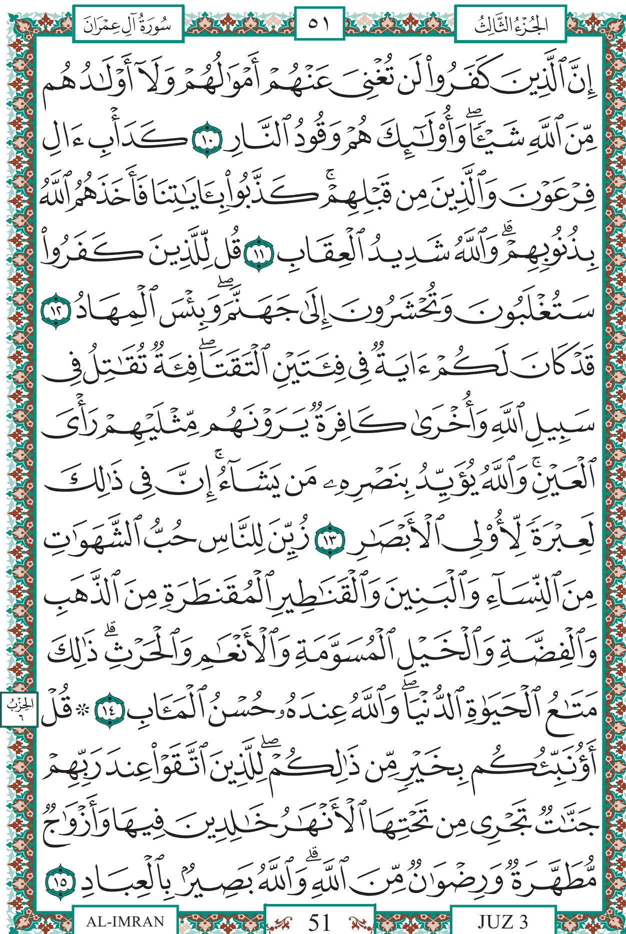
(6) Është Ai që ju krijon me pamje të ndryshme në barkun e nënës si të dëshirojë, mashkull apo femër, të bukur apo të shëmtuar, të bardhë apo të zi. Nuk ka zot tjetër që e meriton adhurimin, përveç Tij. Ai është i Plotfuqishmi dhe i Urti, në krijim, drejtim dhe vënien e ligjeve të Tij.

(7) Është Ai që ta shpalli ty, o i Dërguar, Kur’anin, në të cilin ka ajete me kuptime të qarta, të cilat nuk lejojnë hamendësime. Ato janë baza e Librit e pjesa më e madhe e tij. Ato janë referencë në rast mospajtimesh. Ai ka, gjithashtu, edhe ajete të tjera, që përmbajnë më shumë se një kuptim, por që i pështjellohen shumicës së njerëzve. Sa u përket atyre, zemrat e të cilëve anojnë nga devijimi, ata i lënë ajetet e qarta dhe marrin ato që janë përngjasuese e jo shumë të qarta, duke kërkuar me këtë futjen e dyshimeve dhe devijimin e njerëzve. Duke i interpretuar këto ajete të Kur’anit sipas qejfit të tyre, ata synojnë të mbështesin mendimet e shkollave të tyre të prishura. Të Vërtetën e kuptimit të këtyre ajeteve dhe interpretimin e tyre të vërtetë nuk e di askush, përveç Allahut. Ndërsa dijetarët e thelluar në dije thonë: “Ne i kemi besuar Kur’anit tërësisht, sepse Ai është i gjithi prej Zotit tonë” Ajetet jo plotësisht të qarta i interpretojnë me ato që janë të qarta dhe të prera. Por prej kësaj nxjerr mësim e këshillë veç ai që është me mendje të shëndoshë.

(8) Të tillë dijetarë të thelluar thonë, gjithashtu: “Zoti ynë, mos i lër zemrat tona të shmangen nga e Vërteta, pasi Ti na udhëzove tek ajo! Na ruaj prej gjendjes ku kanë rënë shtrembëruesit dhe devijuesit e së Vërtetës! Na dhuro mëshirë gjithëpërfshirëse nga ana Jote, që të na udhëzosh zemrat tona! Na mbro me të prej humbjes sepse me të vërtetë, Ti, o Zoti ynë je Dhurues i Madh!

(9) Zoti ynë, Ti do t’i tubosh të gjithë njerëzit para Teje, për t’i gjykuar në një Ditë, për të cilën nuk ka aspak dyshim se do të vijë. Ti, o Zoti ynë nuk e thyen premtimin.

Nga ajetet mësojmë:
- Allahu ua ka ngritur argumentin dhe ua ka prerë rrugën arsyetimeve të njerëzve, duke u dërguar profetë e duke u zbritur Libra, që të udhëzohen nëpërmjet tyre tek e Vërteta e të ruhen prej së pavërtetës.
- Dija absolute e Allahut të Lartësuar përfshin të gjithë krijesat e Veta. Atij nuk i fshihet asgjë që është në Tokë dhe as në qiell, qoftë ajo e dukshme apo e fshehtë.
- Një nga parimet e njerëzve të besimit, që janë të thelluar në dije është se ata interpretojnë vargjet e paqarta duke iu referuar atyre që janë të qarta.
- Me anë të lutjes i kërkojmë Allahut të Lartësuar të na forcojë e të na bëjë të qëndrueshëm në të Vërtetën dhe të na orientojë në çdo çështje, sidomos në kohë sprovash e kur ndiqet egoja masivisht.

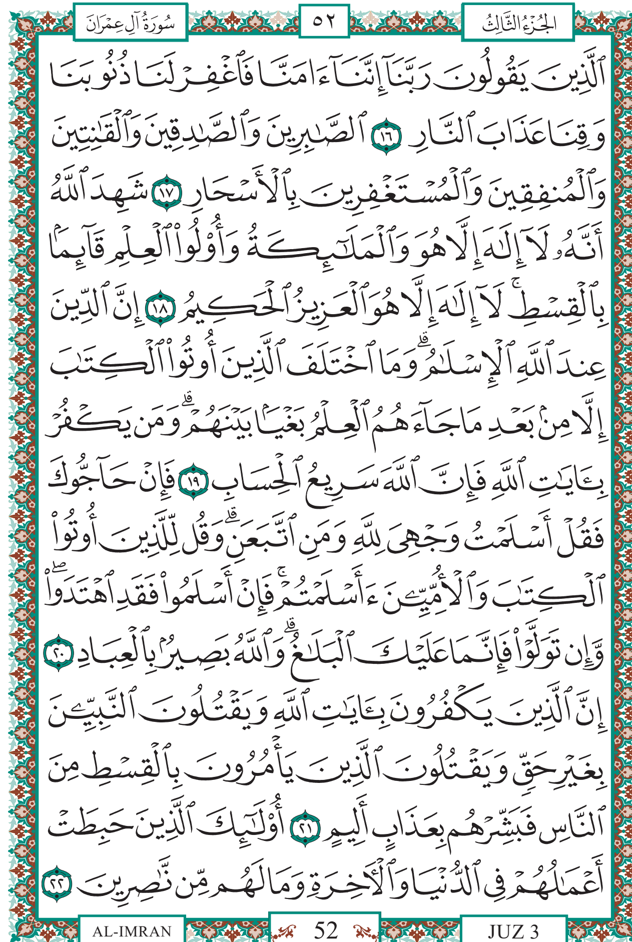

(10) Ata, që mohojnë Allahun dhe të Dërguarin e Tij, nuk kanë për t'i shpëtuar prej dënimit të Allahut as pasuria dhe as fëmijët e tyre në këtë jetë apo në Jetën Tjetër. Të këtillët do të jenë lëndë djegëse e Xhehenemit, me të cilit do të ndizet zjarri i tij Ditën e Gjykimit.
(11) Çështja e tyre në mosbesim është si çështja e rrethit të Faraonit dhe të jobesimtarëve që kanë qenë përpara tyre, që e mohuan Allahun dhe i konsideruan gënjeshtra Argumentet e Tij. Dhe Allahu i ndëshkoi ata për shkak të gjynaheve të tyre. Dhe as pasuria dhe as fëmijët e tyre nuk u bënë dobi. Allahu është Ndëshkues i Ashpër i atyre që e mohojnë Atë dhe i konsiderojnë gënjeshtra Argumentet e Tij.
(12) Thuaju, o i Dërguar, atyre që mohojnë, cilado qoftë feja e tyre: "Kanë për t'ju mundur besimtarët e keni për të vdekur në mohimin tuaj, e pastaj Allahu ka për t'ju tubuar në zjarrin e Xhehenemit. Sa strehë e keqe është ai për ju!
(13) Ishte argument dhe mësim për ju çështja e dy ushtrive, të cilat u përballën në Bedër. Njëra ishte ushtri besimtare. Aty ishin i Dërguari i Allahut ﷺ dhe sahabët, që luftonin për Rrugën e Allahut, që Fjala e Allahut të jetë më e larta dhe fjala e jobesimtarëve të jetë më e ulëta. Ushtria tjetër ishte jobesimtare. Aty ishin jobesimtarët e Mekës, të cilët patën dalë në luftë për t'u krenuar, për t'u dukur dhe për tu mburrur me fisërinë. Përballë besimtarëve ishin sa dyfishi i tyre, por ja që Allahu i ndihmoi të dashurit e vet besimtarë. Allahu mbështet me ndihmën e Vet kë të dëshirojë. Në atë ngjarje ka mësime dhe këshilla për ata që shohin; ndihma prej Allahut do të jetë vetëm për pasuesit e imanit, edhe nëse ata janë të paktë në numër, kurse mposhtja do të jetë e sigurt për n pasuesit e së kotës, edhe nëse numri i tyre është më i madh.
(14) Allahu i Lartësuar bën me dije se Ai ua ka zbukuruar njerëzve - si sprovë për ta - dashurinë për kënaqësitë e kësaj bote: femrat, fëmijët, pasuria e madhe e depozituar në ar dhe argjend, kuajt e ushtruar të racës, bagëtitë; devetë, lopët e dhentë, kultivimi i Tokës etj.. Por, këto janë, thjesht kënaqësi të jetës së kësaj bote, që i gëzon pak, e pastaj ato zhduken; prandaj nuk i shkon një besimtari që ta lidhë zemrën me to. Tek Allahu, Një e i Vetëm ka diçka që është edhe më e mirë. Është Xheneti, gjerësia e të cilit është sa gjerësia e qiejve dhe e Tokës.
Meqë kënaqësive të kësaj bote u vjen fundi, Allahu i Lartësuar na bën me dije se çfarë është më e mirë se ato. Ai thotë:
(15) Thuaju, o i Dërguar: "A t'ju tregoj diçka edhe më të mirë se ato kënaqësi? Për ata që ia kanë frikën Allahut, duke i kryer detyrimet dhe duke i lënë gjynahet ndaj Tij, janë kopshtet poshtë pallateve dhe pemëve, në të cilët rrjedhin lumenj. Atje do të jenë përgjithmonë. Atje nuk do të kenë vdekje e as fund. Atje do të kenë bashkëshorte larg çdo ceni në tipare dhe moral . Atje, me të gjitha këto do të gëzojnë edhe kënaqësinë e Allahut, i cili nuk do të zemërohet më kurrë me ta. Allahu është Vështrues i veprave të robve të Vet dhe Atij nuk mund t'i fshihet asgjë. Ai ka për t'i shpërblyer për ato.

Nga ajetet mësojmë:

- Vetëmashtrimi i jobesimtarëve nëpërmjet pasurisë dhe fëmijëve të tyre nuk ka për t'u sjellë aspak dobi Ditën e Gjykimit përpara dënimit të Allahut të Lartësuar.
- Ndihma nuk ka aspak lidhje me numrin e ushtrisë, por ka lidhje me përkrahjen nga Allahu i Lartësuar.
- Allahu i Lartësuar ua ka zbukuruar njerëzve disa kënaqësi të kësaj bote, për t'i vënë në provë, në mënyrë që të dihet haptazi tek Allahu i Lartësuar se kush e frenon veten përpara kufijve të Allahut dhe kush i tejkalon dhe i shkelin ata.
- Çdo kënaqësi e kësaj bote është e paktë dhe kalimtare e nuk meriton të krahasohet me atë që është në Jetën Tjetër -me mirësitë e mëdha e të përjetshme dhe pa fund.

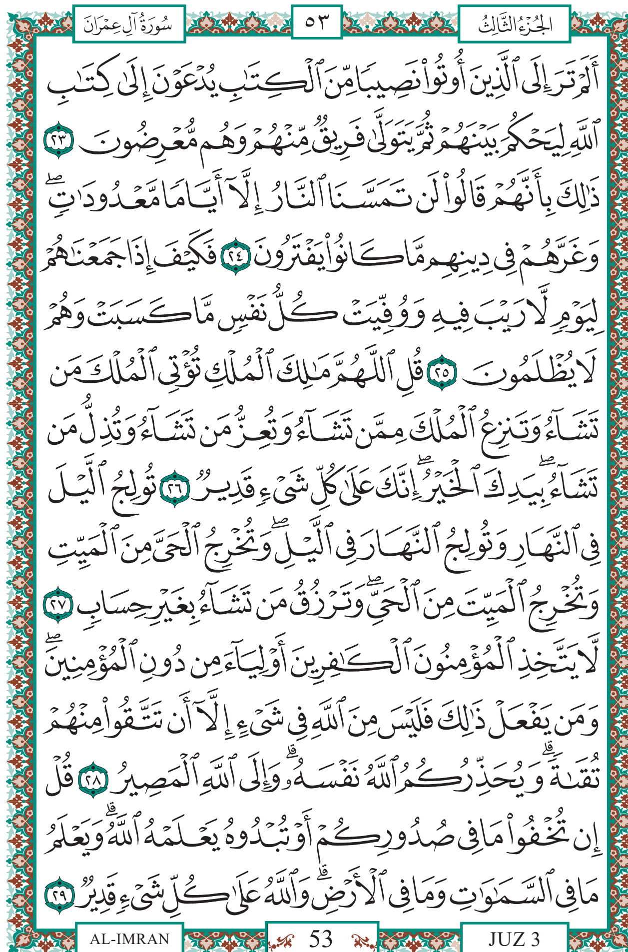
(16) Banorë të Xhenetit janë ata që gjithmonë thonë në lutjet e tyre drejtuar Allahut: “Zoti ynë, ne të kemi besuar Ty dhe asaj që Ti ke shpallur tek të dërguarit e Tu. Ne ndoqëm fenë Tënde, prandaj na i fal gjynahet dhe largoje prej nesh dënimin e Zjarrit!.
(17) Këta janë të durimtarë në kryerjen e detyrimeve dhe përballë gjynaheve, si edhe në të këqijat që u bien. Ata janë të sinqertë në fjalët dhe veprat e tyre, duke qenë të devotshëm ndaj Allahut, duke dhënë pasuri për Rrugën e Allahut, si dhe duke kërkuar falje në fundin e natës, sepse pranimi i lutjes në atë kohë është më i mundshëm, ngase zemra është më pak e angazhuar me gjëra të tjera të kësaj bote.
(18) Allahu dëshmoi se Ai është i vetmi Zot që e meriton të adhurohet, sepse i bëri të qarta Argumentet fetare dhe fizike, të cilat tregojnë se Ai është Allahu. Këtë e dëshmuan edhe melekët, edhe njerëzit e dijes, duke e sqaruar teuhidin dhe ftuar për tek Allahu. Të gjithë bashkë dhanë dëshminë madhështore, për të madhin që mund të dëshmohet që është Teuhidi dhe drejtësia e të Lartësuarit mbi krijesat dhe fenë e Tij. Nuk ka zot tjetër që e meriton adhurimin, përveç Tij, të Plotfuqishmit, i Cili nuk mund të mposhtet nga askush, të Urtit në krijim, drejtim, dhe ligjvënie.
(19) Feja e pranuar tek Allahu është vetëm Islami, i cili është përkushtimi ndaj Allahut Një dhe të Vetëm, nëpërmjet bindjes ndaj Tij dhe dorëzimit tek Ai, me anë të adhurimit, besimit të të gjithë të Dërguarve pa përjashtim, deri tek vula e tyre - Muhamedi ﷺ, me të cilin Allahu vulosi të gjitha Shpalljet, duke mos pranuar asgjë tjetër, përveç fesë së Tij.
Hebrenjtë dhe të krishterët u përçanë në lidhje me fetë e tyre dhe u ndanë në grupime dhe parti pasi atyre iu sqarua e Vërteta, nga smira dhe lakmia për këtë botë. Por, kush i mohon Argumentet e zbritura prej Allahut tek i Dërguari i Vet, ta dijë se Allahu është i shpejtë në llogari ndaj atyre që e mohojnë Atë dhe që i konsiderojnë gënjeshtarë të Dërguarit e Tij.

(20) Nëse ata replikojnë me ty, o i Dërguar, në lidhje me të Vërtetën, që të është zbritur, thuaju si përgjigje: “Unë dhe pasuesit e mi i jemi dorëzuar vetëm Allahut të Lartësuar.” Pyeti ithtarët e Librit të mëparshëm dhe idhujtarët: “Po ju, a i jeni dorëzuar Allahut të Lartësuar me sinqeritet dhe a e ndiqni atë, me të cilën unë jam dërguar?”.
Nëse ata i janë dorëzuar Allahut dhe ndjekin fenë tënde, atëherë e kanë gjetur rrugën e udhëzimit; por nëse ata e refuzojnë Islamin, ti nuk ke asnjë përgjegjësi tjetër, përveçse t’ua sqarosh atyre Mesazhin me të cilin je dërguar sepse çështja e tyre do jetë tek Allahu. I Lartësuari është Vëzhgues i robve të Vet dhe do ta shpërblejë çdo njeri sipas veprave që bën.
(21) Ata që mohojnë ajetet (Argumentet) e Allahut, të cilat Ai i zbriti për ta, që i vrasin profetët e Tij pa të drejtë dhe mizorisht, vrasin edhe ata njerëz që urdhërojnë për drejtësi e për vepra të mira dhe pengojnë nga veprat e këqija -të tillë jobesimtarë vrasës paralajmëroji për një dënim të dhembshëm.
(22) Atyre u është zhvlerësuar çdo vepër, duke mos përfituar prej tyre as në këtë botë e as në Botën Tjetër për shkak të mosbesimit në Allahun e Lartësuar. Për ta nuk do të ketë asnjë ndihmëtar, që t’ua largojë dënimin.

Nga ajetet mësojmë:

- Gjëja më të rëndësishme që i fshin gjynahet dhe të mbron prej dënimit të Zjarrit është imani tek Allahu i Lartësuar dhe sepse mi i të Dërguarit ﷺ.
- Dëshmia dhe e vërteta më e madhëe është se vetëm Allahu i Lartësuar meriton të adhurohet. Prandaj edhe vetë Allahu e dëshmoi këtë. Po kështu, e dëshmuan edhe melekët e Tij, si dhe njerëzit e dijes.
- Zilia dhe lakmia janë ndër shkaqet kryesore të përçarjes dhe të largimit nga e Vërteta.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ كِتَٰبِ
ٱللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُم مُّعْرِضُونَ ٢٣
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا۟ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامًا مَّعْدُودَٰتٍ
وَغَرَّهُمْ فِى دِينِهِم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ٢٤ فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَٰهُمْ
لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ٢٥ قُلِ ٱللَّهُمَّ مَٰلِكَ ٱلْمُلْكِ تُؤْتِى ٱلْمُلْكَ مَن
تَشَآءُ وَتَنزِعُ ٱلْمُلْكَ مِمَّن تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَن
تَشَآءُ بِيَدِكَ ٱلْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ٢٦ تُولِجُ ٱلَّيْلَ
فِى ٱلنَّهَارِ وَتُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ وَتُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ
وَتُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ٢٧
لَّا يَتَّخِذِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلْكَٰفِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ
وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ ٱللَّهِ فِى شَىْءٍ إِلَّآ أَن تَتَّقُوا۟ مِنْهُمْ
تُقَىٰةً وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفْسَهُۥ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ ٢٨ قُلْ
إِن تُخْفُوا۟ مَا فِى صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ ٱللَّهُ وَيَعْلَمُ
مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ٢٩

(23) A nuk e shikon, o i Dërguar se si Allahu u dhuroi hebrenjve dituri, me anë të Teuratit, i cili tregon për Vërtetësinë tënde si Profet? Megjithatë, kur ata thirren që të gjykohen me Librin e Allahut, Teuratin, për të vendosur rreth çështjeve që kanë mospajtim, një pjesë e dijetarëve dhe e udhëheqësve të tyre refuzojnë, sepse gjykimi nuk përputhet me dëshirat e tyre. Por gjëja më e drejtë -meqë pretendojnë se e pasojnë atë- do të ishte që ata ta pranon gjykimin e tij.

(24) Kjo shmangie prej së Vërtetës dhe ky refuzim, vjen si rezultat i pretendimit të tyre se Zjarri do t'i prekë ata në Ditën e Gjykimit veçse për pak ditë e pastaj do të hyjnë në Xhenet. Kjo hamendje i mashtroi ata dhe i bëri të guximshëm kundër Allahut dhe fesë së Tij.

(25) Vallë, si do të ndihen kur të pendohen? Ata do të jenë në gjendjen më të keqe të tyre, kur Ne t'i bashkojmë për të dhënë llogari atë Ditë - Ditën e Gjykimit, për të cilën nuk ka asnjë dyshim. Atëherë, do t'i jepet secilit shpërblimi dhe ndëshkimi, sipas asaj që ka bërë dhe aq sa e meriton, pa iu bërë asnjë padrejtësi, pa iu hequr dhe pa iu shtuar gjynahet.

(26) Thuaj, o i Dërguar, duke lavdëruar e madhëruar Zotin tënd: "O Allahu im! Vetëm Ti e ke të gjithë sundimin e kësaj bote dhe të Botës Tjetër. Ti ia jep pushtetin atij që Ti dëshiron dhe ia heq kujt të duash. Ti i jep krenari atij që dëshiron dhe poshtëron kë të duash. E të gjitha këto sipas Urtësisë dhe Drejtësisë Sate, pasi vetëm në dorën Tënde janë të gjitha mirësitë dhe Ti je i Plotfuqishëm për gjithçka.

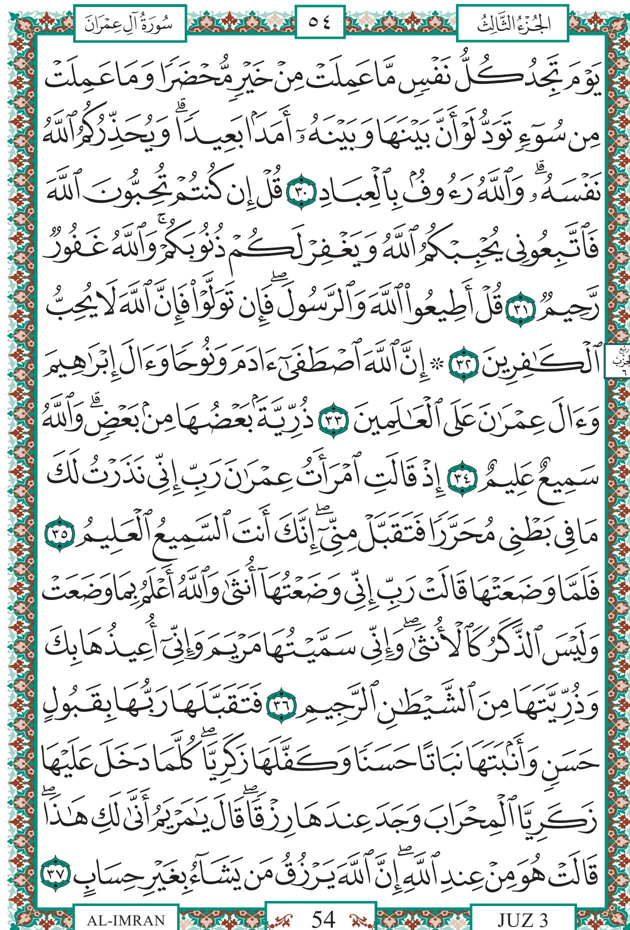
(27) Një shfaqje e fuqisë Sate është se Ti e zgjat natën, duke e bërë të marrë nga dita e zgjat ditën, duke bërë që të marrë nga orët e natës. Ti e nxjerr të gjallin prej të vdekurit, siç është dalja e besimtarit nga jobesimtari, apo dalja e filizit prej farës së thatë. Dhe Ti e nxjerr të vdekurin prej të gjallit, siç është dalja e jobesimtarit nga besimtari, apo e vezës prej pulës. Ti i jep kujt të duash mirësi të bollshme e të pallogaritshme".

(28) O besimtarë! Mos i bëni jobesimtarët miq, duke i dashur e duke i ndihmuar, në vend të besimtarëve! Kush e bën këtë, ka hequr dorë prej Allahut, por edhe Allahu ka hequr dorë prej tij. Përveç nëse ju jeni nën sundimin e tyre dhe keni frikë për jetën tuaj. Në këtë rast nuk është problem nëse ju i ruheni së keqes së tyre, nëpërmjet shfaqjes së butësisë së fjalëve dhe ngrohtësisë me anë të veprave, por duke i konsideruar armiq në vetvete. Allahu po ju paralajmëron që të ruheni prej Tij. Prandaj frikësojuni e mos i dilni përpara zemërimit të Tij duke kryer gjynahe, pasi vetëm tek Allahu Një dhe i Vetëm do të jetë edhe kthimi i robve Ditën e Gjykimit, për t'u shpërblyer për ato që kanë bërë.

(29) Thuaju, o i Dërguar: "Nëse ju e fshihni atë që është në kraharorin tuaj, në lidhje me atë që Allahu jua ka ndaluar, siç është miqësimi me jobesimtarët, apo nëse ju e shfaqni atë, Allahu është i Gjithëditur. Atij nuk i fshihet asgjë dhe Ai është i Gjithëditur për gjithçka që është në qiej e në Tokë. Allahu është i Plotfuqishëm për gjithçka e asgjë nuk është e pamundur për Të.

Nga ajetet mësojmë:

- Udhëzimi dhe suksesi janë vetëm nga Allahu i Lartësuar. Mundet që dikush të arrijë nivelet më të larta të dijes. Mirëpo pa suksesin prej Allahut, ajo dituri nuk ka për t'i sjellë asnjë dobi.
- Pushteti dhe sundimi i përkasin vetëm Allahut të Lartësuar. Vetëm Ai është Dhuruesi dhe Privuesi. Ai nderon a poshtëron kë të dojë. Vetëm në dorën e Tij janë të gjitha mirësitë dhe vetëm tek Ai kthehen të gjitha çështjet, prandaj askush tjetër nuk duhet të lutet, përveç Tij!
- Rreziku i përkrahjes së jobesimtarëve, sepse Allahu i Lartësuar i paralajmëroi ata që e bëjnë diçka të tillë se do të heqë dorë prej tyre dhe do t'i marrë në llogari Ditën e Gjykimit.

30 Ditën e Gjykimit, çdo njeri do ta shikojë punën e vet të mirë, e cila do t'i sillet pa iu pakësuar asgjë. Ndërsa ai që ka bërë ndonjë të keqe, do të dëshironte që mes tij dhe asaj të ishte një largësi e madhe. Por ç'do t'i bëjë atij kjo dëshirë?! Allahu po ju paralajmëron që të ruheni prej Tij. Prandaj frikësojuni Atij e mos i dilni përpara zemërimit të Tij, duke kryer gjynahe. Allahu është i Dhembshur ndaj robve, prandaj Ai i paralajmëron dhe i frikëson ata.
31 Thuaju, o i Dërguar: "Nëse, vërtet e doni Allahun me sinqeritet, atëherë ndiqeni atë, me të cilën kam ardhur -hapur e fshehur, që të fitoni dashurinë e Allahut dhe që Ai t'ju falë gjynahet. Allahu është Gjynahfalës për robtë që pendohen dhe i Mëshirshëm ndaj tyre."
32 Thuaju, o i Dërguar: "Ndiqeni Allahun dhe të Dërguarin e Tij, duke i zbatuar urdhrat dhe duke iu larguar ndalesave! Nëse ata e refuzojnë këtë gjë, atëherë dijeni se Allahu nuk i do jobesimtarët dhe kundërshtuesit e urdhrit të Tij dhe të urdhrit të të Dërguarit të Tij.
33 Allahu e zgjodhi Ademin ﷺ dhe i bëri melekët e Vet të bien për të në sexhde. Ai zgjodhi Nuhun duke e bërë të Dërguarin e parë (me Shpallje) për banorët e Tokës. Ai zgjodhi familjen e Ibrahimit, duke bërë që Shpallja të vazhdonte te pasardhësit e tij, siç zgjodhi edhe familjen e Imranit. Ishte Allahu Ai që i zgjodhi ata të gjithë, ndërsa disa prej tyre i nderoi përmbi njerëzit e tjerë të kohës.
34 Ata -profetë dhe pasardhës të tyre ishin të gjithë pjesë e të njëjtës familje: në shërbim të teuhidit dhe kryenin vepra të mira. Ata trashëgonin prej njëri-tjetrit fisnikërinë dhe mirësinë. Allahu dëgjon çfarë thonë robtë e Vet dhe i është Gjithëditur për veprat e tyre. Prandaj edhe përzgjedh prej tyre kë të dëshirojë dhe e ngre lart kë të dojë.
35 Kujto, o i Dërguar, kur bashkëshortja e Imranit, nëna e Merjemes, tha: "O Zot, unë ia bëj detyrim vetes që këtë që kam në barkun tim, të ta kushtoj me sinqeritet vetëm Ty, duke mos e angazhuar me asgjë tjetër, përveçse në shërbimin Tënd dhe në shërbim të Shtëpisë Sate (Faltores së Shenjtë). Prandaj pranoje këtë prej meje, sepse Ti je Dëgjues i lutjeve të mia dhe i Gjithëditur për qëllimin tim!".
36 Kur iu plotësua shtatzania dhe lindi, ajo tha me keqardhje që nuk arriti të lindte djalë: "Zoti im, unë e linda vajzë." Por Allahu e dinte më mirë se çfarë kishte lindur ajo. Djali, të cilin ajo e shpresonte, nuk është si vajza që iu dhurua, as në forcë e as në krijim.
Pastaj tha: "Unë ia vura emrin Merjeme dhe po ia dorëzoj mbrojtjes Sate atë dhe pasardhësit e saj, që t'i mbrosh prej shejtanit të mallkuar."
37 Allahu ia pranoi asaj plotësisht zotimin, e rriti atë në mënyrën më të denjë dhe bëri që zemrat e të devotshmëve të ndienin respekt e dashuri për të dhe e la atë nën përkujdesjen e Zekerijas (paqja qoftë mbi të!).
E sa herë që Zekeria hynte në vendin e saj të adhurimit, gjente pranë Merjemes ushqime të mira, të marra pa lodhje. Prandaj e pyeti: "O Merjeme, kush po ta sjell ty këtë ushqim?!" Ajo iu përgjigj: "Ky rrizk është prej Allahut. Allahu i jep me mbushulli (bollëk) e pa llogari kujt të dëshirojë."

Nga ajetet mësojmë:

- Pozita madhështore e Allahut dhe ndëshkimi i Tij i ashpër e bëjnë njeriun e logjikshëm, që të tregojë kujdes e të mos e kundërshtojë urdhrin e Tij.
- Qartësohet dashuria e vërtetë për Allahun dhe të Dërguarin e Tij, duke e ndjekur fenë në çdo urdhër dhe ndalesë të saj. Ndërsa sa i përket atij që pretendon se ka dashuri, por pa e ndjekur Allahun dhe të Dërguarin e Tij, ky pretendim nuk do t'i sjellë aspak dobi.
- Me Urtësinë dhe Mëshirën e Tij Allahu i Lartësuar zgjedh kë të dëshirojë prej robve të Vet dhe i ngre ata profetë dhe ata rob të devotshëm që Ai dëshiron , duke i bërë të veçantë nëpërmjet mrekullive të jashtëzakonshme.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُۥۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةً
طَيِّبَةًۖ إِنَّكَ سَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ ٣٨ فَنَادَتْهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَآئِمٞ
يُصَلِّي فِي ٱلْمِحْرَابِ أَنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقَۢا بِكَلِمَةٖ
مِّنَ ٱللَّهِ وَسَيِّدٗا وَحَصُورٗا وَنَبِيّٗا مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٣٩ قَالَ رَبِّ
أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٞ وَقَدْ بَلَغَنِيَ ٱلْكِبَرُ وَٱمْرَأَتِي عَاقِرٞۖ قَالَ
كَذَٰلِكَ ٱللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ٤٠ قَالَ رَبِّ ٱجْعَل لِّيٓ ءَايَةٗۖ
قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزٗاۗ وَٱذْكُر
رَّبَّكَ كَثِيرٗا وَسَبِّحْ بِٱلْعَشِيِّ وَٱلْإِبْكَٰرِ ٤١ وَإِذْ قَالَتِ
ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرْيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰكِ وَطَهَّرَكِ وَٱصْطَفَىٰكِ
عَلَىٰ نِسَآءِ ٱلْعَٰلَمِينَ ٤٢ يَٰمَرْيَمُ ٱقْنُتِي لِرَبِّكِ وَٱسْجُدِي
وَٱرْكَعِي مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ٤٣ ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَۚ
وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَٰمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ
وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ٤٤ إِذْ قَالَتِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ
يَٰمَرْيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٖ مِّنْهُ ٱسْمُهُ ٱلْمَسِيحُ عِيسَى
ٱبْنُ مَرْيَمَ وَجِيهٗا فِي ٱلدُّنْيَا وَٱلْأٓخِرَةِ وَمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ٤٥

38 Kur Zekeria e pa se si me mrekulli të Allahut të Lartësuar Merjemes i vinte rrizku, iu lut Allahut që t'i jepte një djalë, edhe pse ai ishte shumë i moshuar dhe e shoqja ishte sterile: "O Zot, më dhuro edhe mua një djalë të dobishëm! Ti i dëgjon lutjet e atij që të lutet dhe i përgjigjesh."

39 Melekët e thirrën kur ai ishte duke u falur në vendin e adhurimit të vet dhe i thanë: "Allahu të jep lajmin e mirë se do të bëhesh me djalë, që do të quhet Jahja. Ai do të mbështesë vërtetësinë e Fjalës e Allahut, Isait, birit të Merjemes, i cili u quajt kështu sepse u krijua në një mënyrë të veçantë, vetëm nëpërmjet Fjalës së Allahut. Ky djalë do të jetë zotëria i popullit të vet në dije dhe adhurim; ai do të heqë dorë nga epshet dhe martesa me nga gratë e do t'i përkushtohet vetëm adhurimit të Zotit. Për më tepër do të jetë edhe profet i devotshëm.

40 Pasi Zekeria u përgëzua nga melekët për lindjen e Jahjas, tha: "O Zot, si mund të kem unë djalë, ndërkohë që unë jam bërë plak dhe gruaja ime është sterile?! Allahu iu përgjigj pyetjes së tij: "Krijimi i Jahjasë me ty në moshë të thyer dhe me bashkëshorten tënde sterile nuk ndryshon nga krijimi nga Allahu i shumë gjërave në mënyrë të jashtëzakonshme, sepse Allahu është i Plotfuqishëm për gjithçka dhe bën ç'të dëshirojë, me Urtësinë dhe Dijen e Vet.

41 Atëherë, Zekeria tha: "Zot, më jep një shenjë, që ta kuptoj se gruaja ime ka ngelur shtatzanë prej meje!" Allahu i tha: "Shenja që ti kërkove është: Ti nuk do mundësh t'u flasësh njerëzve për tri ditë dhe tri net. Ti do të komunikosh vetëm nëpërmjet gjesteve, lëvizjeve etj., edhe pse nuk do të të bjerë asnjë sëmundje. Prandaj shtoje përmendjen e Allahut dhe bëji atij tesbih në mbrëmje dhe në agim!"

42 Kujto, o i Dërguar, kur melekët i thanë Merjemes: "Për arsye të cilësive të plota e të lavdëruara që ke ti, Allahu të ka përzgjedhur ty, duke të pastruar prej mangësive dhe duke të zgjedhur ty përmbi të gjitha gratë e botës të kohës sate.

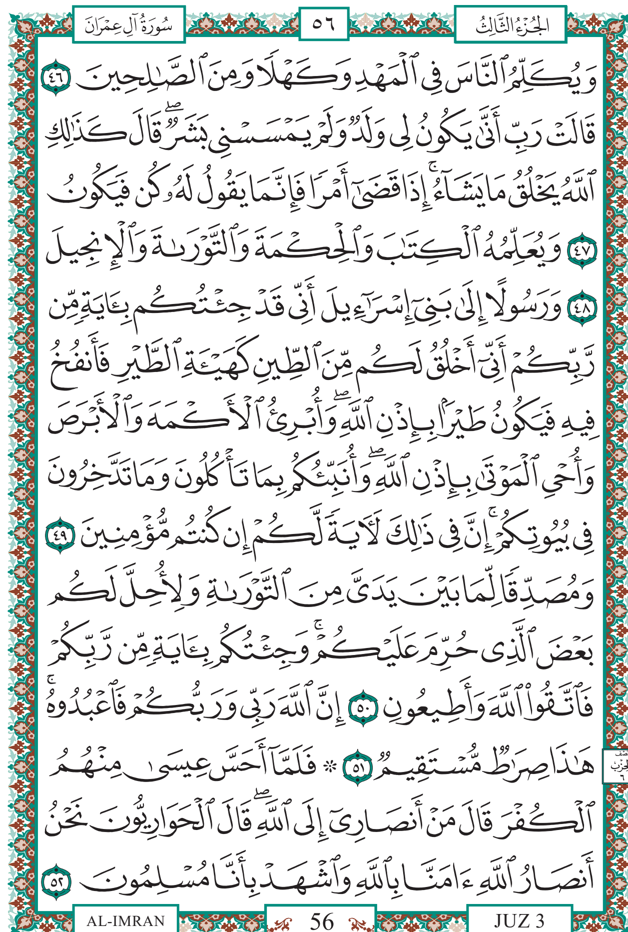
43 O Merjeme, zgjate kohën në falje, bëj sexhde për Zotin tënd, dhe përulu me ruku për Të, bashkë me ata që përkulen -robtë e Tij të devotshëm!"

44 Këto, që po t'i përmendim ty në lidhje me Zekerian dhe Merjemen, janë prej tregimeve të panjohuara, që ne po t'i shpallim vetëm ty, o i Dërguar, pasi ti nuk ke qenë në mesin e tyre kur dijetarët dhe të devotshmit debatonin me njëri-tjetrin se kush kishte më shumë të drejtë për t'u kujdesur për Merjemen dhe për ta edukuar atë, aq sa u detyruan të hidhnin short. Ata hodhën short me shkopinj e shorti i ra Zekerias ﷺ.

45 Kujto, o i Dërguar, kur melekët i thanë: "O Merjeme, Allahu po të përgëzon ty me një djalë, krijimi i të cilit do të jetë pa baba, nëpërmjet një Fjale të Allahut, duke i thënë atij "Bëhu!" e ai do të bëhet me lejen e Allahut. Emri i këtij djali do të jetë Mesih, Isai - biri i Merjemes, i cili do të ketë një pozitë madhështore në jetën e kësaj bote dhe në Botën Tjetër. Ai do të jetë afër të Lartësuarit.

Nga ajetet mësojmë:

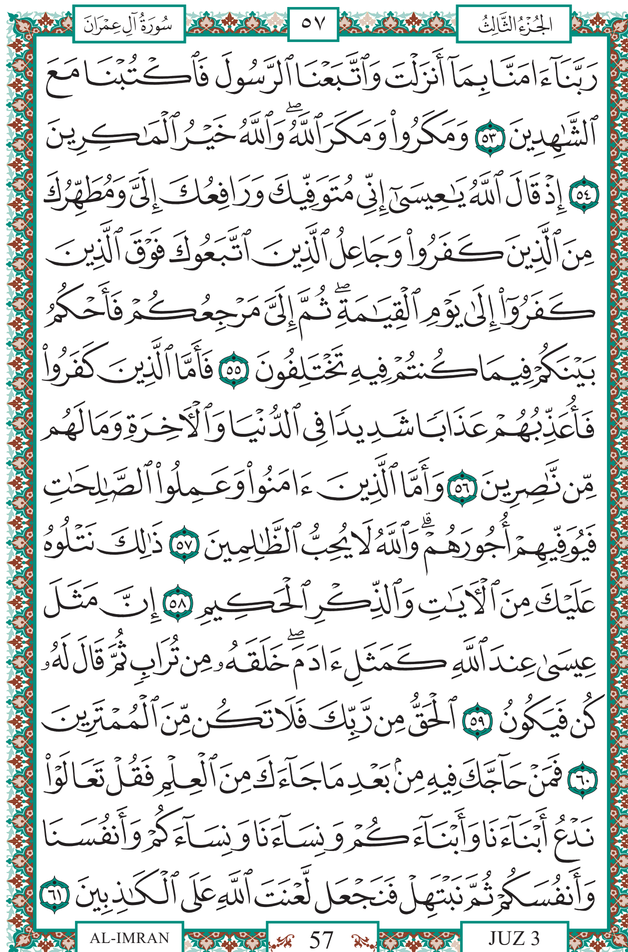
- Allahu i Lartësuar kujdeset për të dashurit e Vet, duke ua larguar atyre të keqen dhe duke iu përgjigjur lutjeve të tyre.
- Allahu e përzgjodhi Merjemen në mesin e të gjithë grave të botës, duke e pastruar nga çdo mangësi dhe duke e bekuar. Kjo është vlera e Merjemes.
- Sa më e madhe të jetë mirësia e Allahut për robin aq më shumë ai duhet t'i jetë mirënjohës Allahut të Lavdëruar.
- Lejohet të hidhet short në rast mospajtimesh, nëse nuk ka fakte apo tregues në lidhje me një çështje.

(46) Ai do t'u flasë njerëzve kur vetë të jetë foshnjë djepi, siç do t'u flasë kur të jetë i madh dhe të ketë mbushur moshën e pjekurisë, të forcës dhe të burrërisë. Ai do t'u flasë atyre për atë që është e dobishme për ta, për fenë dhe jetën e tyre dhe do të jetë i devotshëm në fjalët dhe veprat e tij.
(47) Merjemja, e habitur me faktin se si ajo do kishte një djalë pa pasur një burrë, tha: "Si mundet që të kem unë djalë, ndërkohë që mua nuk më është afruar njeri, as në rrugë të lejuar e as në rrugë të ndaluar?!" Meleku iu përgjigj: "Allahu mund të krijojë një fëmijë në barkun tënd pa pasur nevojën e një babai, sepse Ai krijon çfarë të dëshirojë, duke thyer ligjësitë e natyrës. Kur Ai dëshiron diçka, vetëm i thotë asaj "Bëhu" dhe ajo bëhet. Asgjë nuk mund ta pengojë Atë."
(48) Ai do t'i mësojë shkrimin e do t'i mundësojë të jetë i saktë e i suksesshëm në fjalë dhe në vepra, duke i mësuar Teuratin, të cilin Ai ia pati shpallur Musait ﷺ, si dhe Ungjillin, të cilin do t'ia shpallë atij.
(49) Ai do ta bëjë atë të Dërguar për Bijtë e Izraelit, të cilëve do t'u thotë: "Unë jam i Dërguar i Allahut për ju. Unë kam ardhur me shenja dhe mrekulli, të cilat e tregojnë Vërtetësinë time si Profet. Unë mund të bëj me baltë një formë zogu e pastaj t'i fryj e ajo të shndërrohet në zog të gjallë, me lejen e Allahut. Unë mund të shëroj atë që ka lindur i verbër, duke ia kthyer shikimin dhe atë që është prekur nga lebra, duke ia kthyer lëkurën në gjendje të shëndetshme. Unë do të ringjall edhe atë që është i vdekur. Të gjitha këto do t'i bëj me lejen e Allahut. Gjithashtu, mund t'ju tregoj edhe për atë që ju hani e për atë që ju fshihni në shtëpitë tuaja, pra, për ushqimet dhe sekretet tuaja. Këto që po ju them, janë madhështore dhe nuk ka mundësi t'i bëjë asnjë njeri tjetër. Ato janë shenja dhe mrekulli të qarta, që tregojnë se unë jam i Dërguar nga Allahu për ju, nëse ju e dëshironi besimin dhe u besoni argumenteve të qarta.
(50) Kam ardhur, gjithashtu, si vërtetues i asaj që ka zbritur përpara meje në Teurat. Kam ardhur për t'ju lejuar disa gjëra që i kishit haram, si lehtësim dhe tolerim për ju. Unë kam ardhur me fakte të qarta për këto që sapo ju thashë. Prandaj kijeni frikë Allahun, duke zbatuar urdhrat e Tij e duke iu larguar ndalesave të Tij dhe më ndiqni mua në misionin tim.
(51) Kjo, sepse Allahu është Zoti im dhe Zoti juaj. Ai është i Vetmi që e meriton të adhurohet, të pasohet Ai dhe të kihet frikë Ai. Prandaj adhurojeni vetëm Atë të Vetëm, sepse kjo që po ju urdhëroj në lidhje me adhurimin e Allahut të Vetëm dhe frikrespektin për Të, është e vetmja Rrugë e Drejtë, e cila nuk ka devijime.
(52) Mirëpo, kur Isai ﷺ e kuptoi mohimin e tyre të fshehtë, u tha Bijve të Izraelit: "Kush do të më ndihmojë mua në thirrjen time për tek Allahu?!" Të përzgjedhurit e pasuesve të tij thanë: "Do të jemi ne ndihmëtarët e fesë së Allahut. Ne i kemi besuar Allahut dhe të kemi ndjekur ty, prandaj dëshmo, o Isa se ne jemi të përkushtuar ndaj Allahut nëpërmjet Teuhidit dhe bindjes ndaj Tij.

Nga ajetet mësojmë:

- Allahu e ka filluar Shpalljen me përmendjen e shkrimit, para çdo gjëje tjetër. Ja, rëndësia e shkrimit.
- Prej ligjeve universale të Allahut të Lartësuar është edhe fakti se Ai i përkrah të Dërguarit e Vet nëpërmjet argumenteve dhe mrekullive, të cilat janë treguese të Vërtetësisë së tyre. Ato janë të tilla që nuk mund t'i bëjë asnjë njeri tjetër.
- Isai ﷺ u dërgua t'ua lehtësonte Bijve të Izraelit disa dispozita të shtrënguara të Teuratit. Kjo tregon se anulimi i dispozitave fetare nga Allahu ka ndodhur.

رَبَّنَآ ءَامَنَّا بِمَآ أَنزَلْتَ وَٱتَّبَعْنَا ٱلرَّسُولَ فَٱكْتُبْنَا مَعَ
ٱلشَّٰهِدِينَ ٥٣ وَمَكَرُوا۟ وَمَكَرَ ٱللَّهُ ۖ وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلْمَٰكِرِينَ
٥٤ إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَىٰٓ إِنِّى مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَىَّ وَمُطَهِّرُكَ
مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَجَاعِلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوكَ فَوْقَ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوٓا۟ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۖ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ٥٥ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا لَهُم
مِّن نَّٰصِرِينَ ٥٦ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ٥٧ ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ
عَلَيْكَ مِنَ ٱلْءَايَٰتِ وَٱلذِّكْرِ ٱلْحَكِيمِ ٥٨ إِنَّ مَثَلَ
عِيسَىٰ عِندَ ٱللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ ۖ خَلَقَهُۥ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُۥ
كُن فَيَكُونُ ٥٩ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْمُمْتَرِينَ
٦٠ فَمَنْ حَآجَّكَ فِيهِ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا۟
نَدْعُ أَبْنَآءَنَا وَأَبْنَآءَكُمْ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمْ وَأَنفُسَنَا
وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ ٱللَّهِ عَلَى ٱلْكَٰذِبِينَ ٦١

53 Hauarijunët (të përzgjedhurit), gjithashtu thanë: “Zoti ynë, ne i besuam asaj që ke shpallur në Ungjill dhe e ndoqëm Isain ﷺ. Prandaj na bëj bashkë me dëshmitarët e së Vërtetës, të cilët të besuan Ty dhe të Dërguarin Tënd!”

54 Por jobesimtarët nga Bijtë e Izraelit i ngritën kurth Isait ﷺ, duke u përpjekur që ta vrisnin. Mirëpo edhe Allahu u ngriti atyre kurth, duke i lënë në humbjen e tyre: pamjen e Isait ﷺ ia kaloi një personi tjetër. Allahu është Kurthprishësi më i mirë, pasi nuk ka plan më të madh ndaj armiqve të Tij, sesa plani i Tij.

55 Allahu i Lartësuar u ngriti kurth atyre edhe kur iu drejtua Isait ﷺ duke i thënë: “O Isa, Unë po të marr Ty nga kjo jetë e po të ngre ty tek Unë me trup e me shpirt, duke qenë i gjallë dhe po të largoj ty prej poshtërsive të atyre që të mohuan, duke të larguar prej tyre dhe po i bëj ata që të ndoqën ty dhe fenë e vërtetë - prej së cilës është edhe besimi te Muhamedi ﷺ - mbizotërues (më të fortë dhe me më shumë argumente) mbi ata që nuk të besuan ty deri në Ditën e Kijametit. Pastaj, vetëm tek Unë do të jetë kthimi juaj Ditën e Ringjalljes, kur Unë do të gjykoj mes jush me drejtësi rreth çështjes, që ishit në përçarje.

56 Ata që nuk të besuan ty - o Muhamed - dhe së Vërtetës, me të cilën u erdhe atyre, kam për t'i ndëshkuar ashpër në këtë jetë nëpërmjet luftërave, skllavërisë, nënçmimit etj., kurse në Jetën Tjetër me dënimin në Zjarr. Për ata nuk do të ketë asnjë ndihmëtar, që t'i mbrojë prej dënimit.

57 Ndërsa ata që të besojnë ty dhe të Vërtetën, me të cilën ti u ke shkuar atyre dhe bëjnë vepra të mira, duke falur namazin, duke dhënë zekatin, duke agjëruar e mbajtur lidhjet familjare etj. -këtyre Allahu do t'u japë shpërblimin e plotë për veprat e tyre, duke mos ua pakësuar ato (këtu bëhet fjalë për pasuesit e Mesihut para se të dërgohej Pejgamberi Muhamed ﷺ, për të cilin pati paralajmëruar edhe vetë Mesihu). Allahu nuk i do keqbërësit. E keqja më e madhe është idhujtaria dhe mosbesimi tek të dërguarit e Allahut.

58 Ky tregim rreth Isait ﷺ, që po ta lexojmë, është prej Argumenteve të qarta, të cilat tregojnë Vërtetësinë e asaj që të është shpallur ty, si rikujtim për të devotshmit. Asaj nuk mund t'i vishet e kota.

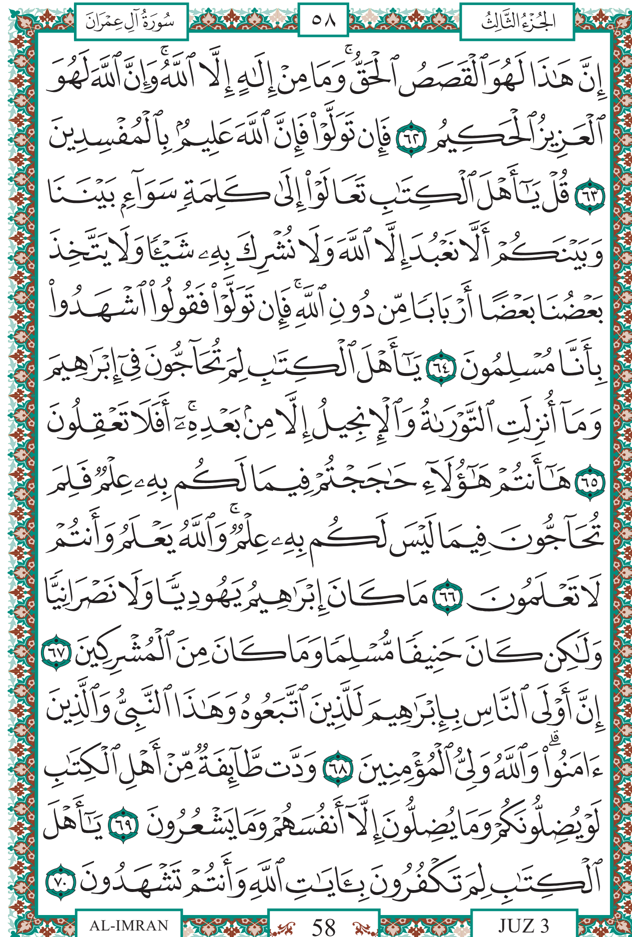
59 Për Allahun, çështja e krijimit të Isait ﷺ është si ajo e Ademit, që u krijua prej dheut, pa baba dhe pa nënë, vetëm duke i thënë atij: “Bëhu njeri i gjallë”, dhe ai u bë siç deshi i Lartësuari. Atëherë, si mund të pretendojnë se ai ishte zot vetëm për faktin se u krijua pa baba, ndërkohë që për Ademin ata besojnë se ishte njeri i krijuar, edhe pse ishte pa baba dhe pa nënë?!

60 E Vërteta, për të cilën nuk ka aspak dyshim në lidhje me Isain ﷺ është ajo që të është shpallur prej Zotit tënd. Prandaj mos u bëj dyshimtar, e i pavendosur, por bëhu i qëndrueshëm në të Vërtetën!

61 Kushdo prej të krishterëve të Nexhranit, që debaton me ty, o i Dërguar, për çështjen e Isait, me bindjen se ai nuk është rob i krijuar i Allahut, pasi ty të erdhi dija e vërtetë për të, thuaji: “Ejani të thërrasim fëmijët tanë dhe fëmijët tuaj, gratë tona dhe gratë tuaja, vetet tona e vetet tuaja e të mblidhemi të gjithë bashkë, e pastaj t'i përgjërohemi Allahut me lutje që ta lëshojë mallkimin e Vet mbi atë që është gënjeshtar -prej nesh apo prej jush!”

Nga ajetet mësojmë:

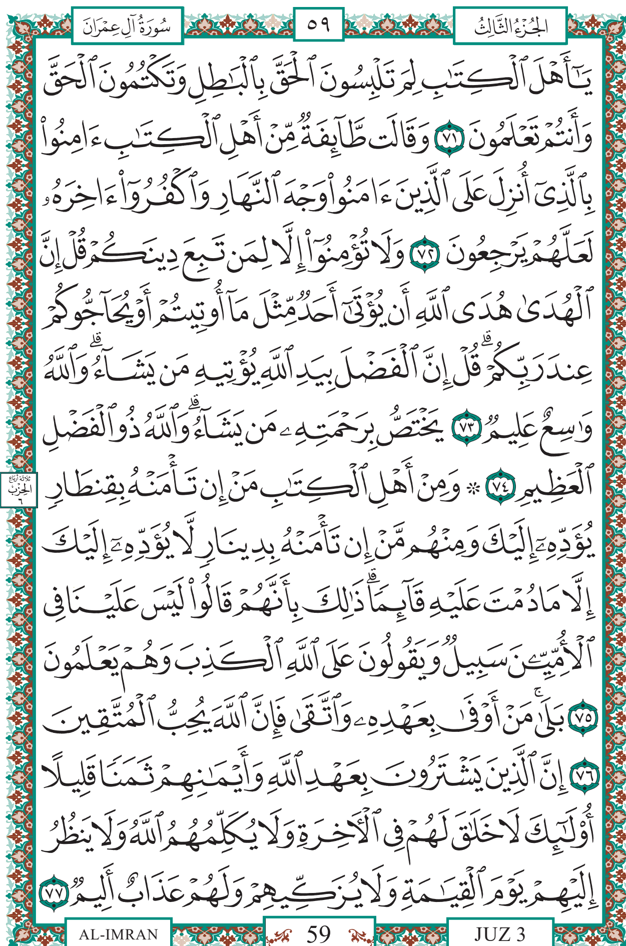
- Allahu, me Fuqinë e Tij të absolute bën që komplotet kundër fesë së Tij dhe të dashurve të Tij t'u kthehen vetë atyre që komplotojnë.
- Allahu sqaron besimin e saktë në lidhje çështjen e Isait ﷺ. Sqarimi është se ky besim është në përputhje me logjikën: Krijimi i Isait ﷺ nuk ishte risi. Ademi ﷺ qe krijuar edhe pa baba, edhe pa nënë, ndërkohë, të gjithë besojnë se ai ishte, thjesht një njeri.
- Vetëmallkimi mes palëve që janë në konflikt bëhet sipas mënyrës së përshkruar në ajetin e mësipërm.

62 Kjo që të treguam ty në lidhje me çështjen e Isait ﷺ është lajm i vërtetë, pa asnjë gënjeshtër. Dije se nuk ka zot që e meriton adhurimin, përveç Allahut, Një e të Vetëm. Allahu është i Plotfuqishëm në sundimin e Vet, i Urtë në drejtim, në urdhrat dhe në krijimet e Veta.
63 Nëse ata e refuzojnë atë, me të cilën ti ke ardhur dhe nuk të pasojnë ty, kjo tregon se ata janë të ligë. Allahu është i Gjithëditur për të ligjtë mbi Tokë dhe Ai do t'u japë atë që meritojnë.
64 Thuaju, o i Dërguar: "O ithtarët e Librit (të mëparshëm, hebrenj dhe të krishterë)! Ejani të bashkohemi tek një fjalë e drejtë, në të cilën ne jemi të gjithë të barabartë -të njësojmë Allahun në adhurim e të mos adhurojmë bashkë me Të askënd tjetër, cilado qoftë pozita e tij e asgjë tjetër, si dhe të mos e konsiderojmë njëri-tjetrin zota për t'u adhuruar në vend të Allahut." Nëse ata shmangen nga kjo e Vërtetë dhe e drejtë, ku po i thërrisni, atëherë thuajuni atyre (o besimtarë): "Dëshmoni se ne i jemi të dorëzuar dhe nënshtruar vetëm Allahut të Lartësuar!"
65 O ithtarët e Librit (të mëparshëm)! Përse debatoni me ne për fenë e Ibrahimit ﷺ?! Ai që është hebre thotë që Ibrahimi ishte hebre ndërsa ai që është i krishterë thotë se ai ishte i krishterë, ndërkohë që ju e dini se feja judaike dhe feja krishtere janë shfaqur shumë kohë pas vdekjes së Ibrahimit. A nuk e kuptoni kotësinë e pretendimit tuaj!"
66 O pasues të Librit (të mëparshëm)! Ju polemizoni me të Dërguarin ﷺ për atë që ju keni dijeni në lidhje me fenë tuaj dhe atë që ju është zbritur juve. Po si mund të polemizoni për diçka, për të cilën ju nuk keni aspak dijeni -çështjen e Ibrahimit dhe të fesë së tij?! Kjo dije nuk ndodhet në Librat tuaj e as nuk e kanë sjellë të Dërguarit tuaj. Allahu i di të vërtetat e çështjeve dhe fshehtësitë e tyre, ndërsa ju nuk dini.
67 Ibrahimi ﷺ nuk ishte as në fenë judaike, as në fenë e krishtere; por ishte larg besimeve të kota. Ai ishte mysliman (i nënshtruar) i Allahut dhe njësues i të Lartësuarit. Ai nuk ishte as idhujtar, ndryshe nga ç'mendonin idhujtarët arabë, të cilët pretendonin se ishin me fenë e tij.
68 Njerëzit më meritues për të qenë përfaqësues të Ibrahimit janë ata që ndjekin Shpalljen që zbriti në kohën e tij. I tillë ishte i dërguari Muhamedi ﷺ. Të tillë ishin edhe ata që i besuan atij. Allahu është Ndihmëtari i besimtarëve të Vet dhe Ruajtësi i tyre.
69 Priftërinjtë e hebrenjve dhe të krishterëve, që pasojnë Librin e mëparshëm, dëshirojnë, o besimtarë t'ju devijojnë prej së Vërtetës, me të cilën ju udhëzoi Allahu; por në të vërtetë, ata janë duke devijuar veçse veten e tyre, sepse përpjekja e tyre për të humbur besimtarët, vetëm se ua shton devijimin dhe humbjen, duke mos e ditur fundin e asaj që i pret për këtë që bëjnë.
70 O ju ithtarët e Librit (të mëparshëm -hebrenj dhe të krishterë)! Përse po i mohoni Argumentet e Allahut, të cilat Unë i zbrita për ju, si dhe faktet që tregonin Vërtetësinë e profetësisë së Muhamedit ﷺ, ndërkohë që ju e dëshmoni se ai është, vërtet sipas asaj që pohojnë librat tuaj?!"

Nga ajetet mësojmë:

- Të gjitha Shpalljet nga Allahu janë në përputhje me një fjalë të drejtë e cila është: Njësimi i Allahut të Lartësuar dhe largimi nga paganizmi dhe shirku.
- Njohja e historisë ka rëndësi pasi ajo mund të ketë fakte të forta argumentuese, nëpërmjet të cilave mund t'u kundërpërgjigjemi akuzave të të devijuarve.
- Njerëzit më meritues për të qenë pasues të Ibrahimit ﷺ janë ata që vazhdojnë të ndjekin fenë dhe besimin e tij të pastër. Sa u përket pretendimeve të kota për t'u përfaqësuar me Ibrahimin, duke rënë ndesh me të, nuk kanë asnjë dobi.
- Ajetet na tregojnë se jobesimtarët prej ithtarëve të Librit janë të prirur për t'i devijuar besimtarët e këtij ymeti për shkak të zilisë që ata kanë.

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَ تَلۡبِسُونَ ٱلۡحَقَّ بِٱلۡبَٰطِلِ وَتَكۡتُمُونَ ٱلۡحَقَّ
وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ٧١ وَقَالَت طَّآئِفَةٞ مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ ءَامِنُواْ
بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَجۡهَ ٱلنَّهَارِ وَٱكۡفُرُوٓاْ ءَاخِرَهُۥ
لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ٧٢ وَلَا تُؤۡمِنُوٓاْ إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمۡ قُلۡ إِنَّ
ٱلۡهُدَىٰ هُدَى ٱللَّهِ أَن يُؤۡتَىٰٓ أَحَدٞ مِّثۡلَ مَآ أُوتِيتُمۡ أَوۡ يُحَآجُّوكُمۡ
عِندَ رَبِّكُمۡۗ قُلۡ إِنَّ ٱلۡفَضۡلَ بِيَدِ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ
وَٰسِعٌ عَلِيمٞ ٧٣ يَخۡتَصُّ بِرَحۡمَتِهِۦ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ
ٱلۡعَظِيمِ ٧٤ ۞ وَمِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ مَنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِقِنطَارٖ
يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيۡكَ وَمِنۡهُم مَّنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِدِينَارٖ لَّا يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيۡكَ
إِلَّا مَا دُمۡتَ عَلَيۡهِ قَآئِمٗاۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُواْ لَيۡسَ عَلَيۡنَا فِي
ٱلۡأُمِّيِّـۧنَ سَبِيلٞ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ
٧٥ بَلَىٰۚ مَنۡ أَوۡفَىٰ بِعَهۡدِهِۦ وَٱتَّقَىٰ فَإِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ
٧٦ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَشۡتَرُونَ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ وَأَيۡمَٰنِهِمۡ ثَمَنٗا قَلِيلًا
أُوْلَٰٓئِكَ لَا خَلَٰقَ لَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ وَلَا يَنظُرُ
إِلَيۡهِمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ٧٧

(71) O ithtarët e Librit (të mëparshëm)! Përse e përzieni të Vërtetën, që ju është zbritur në Librat tuaj me të kotën prej veteve tuaja dhe përse e fshihni të Vërtetën dhe udhëzimin që është në të, përfshirë këtu edhe pohimin për profetësinë e Muhamedit ﷺ, ndërkohë që ju e dini se cila është e Vërteta përballë së kotës dhe udhëzimi përballë humbjes?!
(72) Një grup prej dijetarëve të hebrenjve thanë: "Bëni sikur në dukje i besoni Kur'anit, që u është zbritur besimtarëve, në fillim të ditës dhe mohojeni në fund të saj! Ndoshta kjo i bën ata të dyshojnë për fenë e tyre, për shkak të mohimit tuaj, sepse mbase, thonë: "Ata janë më të ditur për Librat e Allahut, prandaj edhe kanë hequr dorë prej tij."
(73) Ata thonë: "Mos besoni dhe mos pranoni askënd që nuk ndjek fenë tuaj!" Thuaju, o i Dërguar: "Rruga drejt së Vërtetës është vetëm ajo e Allahut të Lartësuar dhe jo rruga e kryeneçësisë dhe e mohimit që keni zgjedhur ju, nga frika se mos u jepet edhe të tjerëve mirësia që ju është dhënë juve më parë. Apo keni frikë se mos të tjerët do të kenë argument kundër jush para Allahut, nëse do të pohonit vërtetësinë e mesazhit që u është shpallur myslimanëve?" Thuaju, o i Dërguar: "Mirësia është vetëm në dorën e Allahut. Ai ia dhuron mirësinë kujt të dëshirojë prej robve të Vet. Mirësia e Tij nuk është e kufizuar vetëm për një popull a për një tjetër. Allahu zotëron mirësi pa fund dhe e di mirë se kush i meriton ato mirësi."
(74) Ai përzgjedh me mëshirën e Vet kë të dëshirojë në mesin e robve të Vet, duke i dhënë atij mirësinë e udhëzimit, pejgamberinë, e të tjera. Allahu është Bujar i madh e pa kufizim.
(75) Prej ithtarëve të Librit (të mëparshëm) ka të tillë që, nëse u lë në mirëbesim një pasuri të madhe, ta kthejnë të tërën. Sikurse ka edhe të tillë që, nëse u lë një pasuri sado të vogël, nuk ta kthejnë më, veç nëse vazhdon t'ua kërkosh vazhdimisht. Kjo, pasi ata thonë sipas një logjike të prishur: "Për ne nuk është gjynah nëse ua rrëmbejmë apo ua hamë padrejtësisht pasurinë atyre që janë arabë, sepse Allahu e ka bërë diçka të tillë të lejuar për ne". Këtë gënjeshtër e thonë duke e ditur se është shpifje ndaj Allahut.
(76) Çështja nuk është ashtu siç pretendojnë ata. Përkundrazi, për ta do të jetë problem, por ai që e mban besën e vet ndaj Allahut, duke u besuar Atij dhe të dërguarve të Tij dhe e mban besën e dhënë njerëzve duke çuar në vend amanetin e ia ka frikën Allahut, duke i zbatuar urdhrat e Tij e duke iu larguar ndalesave të Tij, le ta dijë se Allahu i do ata që janë të devotshëm si dhe do t'i shpërblejë mirë ata.
(77) Kush i këmben besën e Allahut dhe porositë hyjnore, që Ai i ka sjellë përmes Librave dhe të Dërguarve të Vet, me një përfitim të vogël nga kënaqësitë e kësaj bote, nuk do të gëzojë shpërblimin e Botës Tjetër. Në Ditën e Gjykimit Allahu nuk do t'u flasë këtyre njerëzve gjëra të gëzueshme, nuk do t'i shikojë ata me mëshirë dhe nuk do t'i pastrojë nga gjynahet, por do t'u japë një dënim të dhembshëm.

Nga ajetet mësojmë:

- Ka dijetarë të librave të mëparshëm që i mashtrojnë pasuesit e fesë së tyre, duke mos ua sqaruar atyre të Vërtetën në librat e tyre dhe të ardhur me të Dërguarit e tyre.
- Një mënyrë e jobesimtarëve për t'i devijuar besimtarët është edhe hyrja në fe, për të futur dyshime nga brenda.
- Allahu i Lartësuar është Dhurues i Madh e Bujar i Madh. Ai i dhuron kujt të dëshirojë, me Mirësinë e Vet, si dhe privon kë të dojë, me Drejtësinë dhe Urtësinë e Vet. Kjo mirësi arrihet veçse me anë të bindjes ndaj Tij.
- Çdo përfitim prej jetës së kësaj bote përkundrejt imanit dhe besës ndaj Allahut, sado i madh të jetë, është i vogël dhe i përçmuar, në krahasim me shpërblimin e Botës Tjetër.

78 Ka një pjesë hebrenjsh, që bëjnë shtrembërime, duke thënë gjëra që nuk janë prej Teuratit që zbriti Allahu, në mënyrë që ju të mendoni se ata po lexojnë prej Teuratit, por që, në fakt, nuk janë prej tij. Ato janë gënjeshtra dhe shpifje të tyre kundër Allahut. Ata thonë: "Kjo që ne po lexojmë, është zbritur prej Allahut", por, në fakt, nuk është nga Allahu. Ata thonë gënjeshtra për Allahun, duke e ditur se po gënjejnë për Allahun dhe të Dërguarit e Tij.

79 Askush nga ata që Allahu u dha Libër, dituri dhe mençuri dhe i zgjodhi për pejgamberë, nuk mund t'u thoshte njerëzve: "Bëhuni rob adhurues ndaj meje në vend të Allahut", por do t'u thoshte: "Jini dijetarë duke vepruar në atë që dini, edukues të njerëzve dhe përmirësues të jetës së tyre, sipas asaj që e keni mësuar prej Librit, që jua ka zbritur Ai dhe prej asaj, që ju keni mësuar nga përvoja juaj e gjatë në zbatimin e porosive të Tij gjithëpërfshirëse!"

80 Nuk është e mundur që një i tillë t'ju urdhëronte ju që t'i konsideronit melekët dhe të Dërguarit si zota, duke i adhuruar në vend të Allahut. A do ishte e mundur që ai t'ju urdhëronte për të bërë kufër ndaj Allahut, ndërkohë që ju do të ishit të përkushtuar dhe të dorëzuar ndaj Tij?!

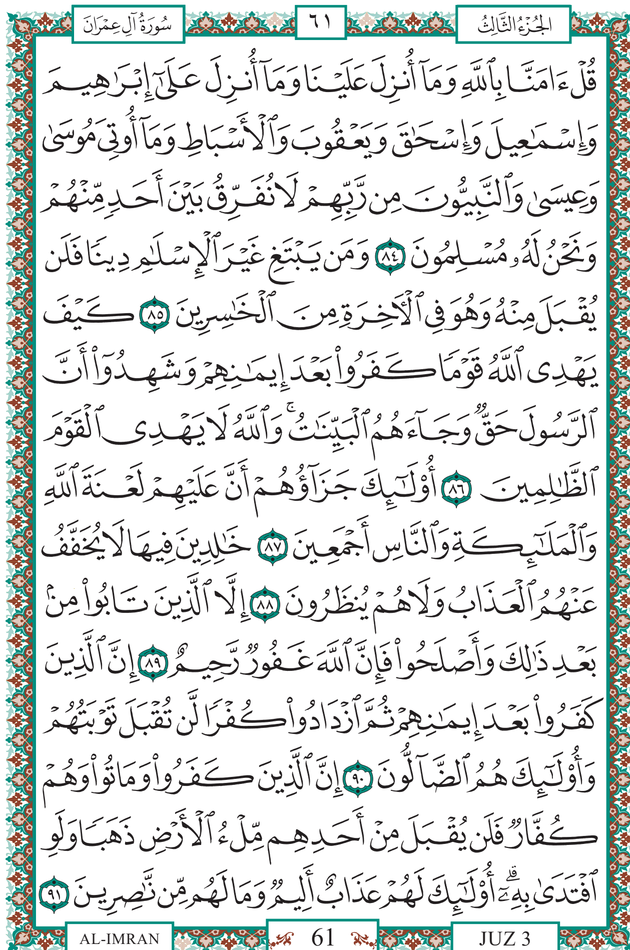
81 Kujto, o i Dërguar, kur Allahu mori besën e fortë prej profetëve, duke u thënë: "Nëse Unë ju zbres Libër dhe ju jap Urtësi dhe bëj, që të arrini në pozitë të lartë, kur t'ju vijë i Dërguari Im - Muhamedi ﷺ - i cili do jetë vërtetues i asaj që keni ju, Librit dhe Urtësisë, ju do t'i besoni mesazhit të tij dhe do ta pasoni dhe ndihmoni atë. A e pohoni dhe e pranoni, o profetë këtë dhe a më jepni besën e fortë? Ata u përgjigjën: "Pajtohemi me këtë." Atëherë, Allahu u tha: "Dëshmojuani këtë vetes dhe popujve tuaj, edhe Unë jam bashkë me ju dëshmitar për ju dhe për ata se kush e mbajti besën e kush jo.

82 Kushdo që largohet pas këtij premtimi, të dëshmuar nga Allahu dhe të dërguarit e Tij, ata janë të larguar nga feja Allahut dhe bindja ndaj Tij..

83 Mos vallë këta njerëz, të cilët largohen nga feja e Allahut dhe bindja ndaj Tij kërkojnë diçka tjetër, përveç fesë që Allahu ka zgjedhur për robtë e Tij (që është Islami), ndërkohë që Atij -Madhëruar qoftë, i është dorëzuar çdo krijesë në qiej dhe në Tokë, qoftë me dashje, si besimtarët, ose pa dashje, si jobesimtarët? Të gjitha krijesat do të kthehen tek Ai në Ditën e Gjykimit për të dhënë llogari për veprimet e tyre.

Nga ajetet mësojmë:

- Devijimi i dijetarëve hebrenj dhe intrigat e tyre për ta shtrembëruar Fjalën e Allahut bëhen për të mashtruar njerëzit, duke ia veshur shtrembërimin e tyre të Lartësuarit.
- Kushdo që pretendon se është duke ndjekur fenë e ndonjërit prej të Dërguarve të Allahut, nëse nuk e beson Muhamedin (paqja qoftë mbi të!), bie ndesh me besën e dhënë Allahut të Lartësuar.
- Njerëzit me pozitën më të lartë janë dijetarët që bashkojnë dijen me veprën dhe i edukojnë njerëzit me këtë.
- Devijimi më i madh është mohimi i fesë së Allahut të Lartësuar, të Cilit i janë dorëzuar të gjitha krijesat, qofshin të mirë apo të prishur.

(84) Thuaj, o i Dërguar: “Ne i besojmë vetëm Allahut për Zot dhe ndjekim Urdhrat e Tij, i besojmë Fjalës që na është shpallur neve, asaj që i është shpallur Ibrahimit, Ismailit, Is’hakut dhe Jakubit, si dhe asaj që u është shpallur pejgamberëve që ishin bij të Jakubit. Ne i besojmë çfarë u është dhënë Musait, Isait dhe gjithë pejgamberëve, qofshin Libra apo mrekulli të Zotit të tyre. Ne nuk bëjmë asnjë dallim në lidhje me ta -duke besuar disa prej tyre e duke mohuar disa të tjerë- dhe ne i jemi nënshtruar vetëm Allahut, Një e të Vetëm dhe vetëm Atij i jemi dorëzuar - qoftë i Lartësuar!

(85) Kush kërkon fe tjetër, përveç asaj, me të cilën Allahu është i kënaqur e që është Islami, Allahu nuk ka për t’ia pranuar. Dhe në Botën Tjetër ai do ta humbë veten, duke hyrë në Zjarr.

(86) Si mund t’ia mundësojë Allahu, ta besojnë Atë dhe të Dërguarit e Tij, një populli, i cili mohoi sepse më herët pati besuar Allahun dhe kishte dëshmuar se ajo (Shpallje), me të cilën ka ardhur i Dërguari Muhamed ﷺ është e vërtetë? Si mund të ndodhë kjo, kur atyre u kishin ardhur Argumente të qarta për Vërtetësinë e saj?! Allahu nuk ia mundëson besimin një populli keqbërës, që ka zgjedhur humbjen në vend të Udhëzimit.

(87) Ndëshkimi për të tillë keqbërës, që zgjodhën të kotën, është që mbi ta të bjerë mallkimi i Allahut, i melekëve dhe i të gjithë njerëzve, duke u larguar dhe përjashtuar prej Mëshirës së Allahut.

(88) Ata do të jenë të përjetshëm në Zjarr. Ky ndëshkim nuk do t’u pakësohet e as nuk do t’u jepet më mundësi që të pendohen dhe të kërkojnë ndjesë.

(89) Përveç atyre që kthyen rrugë pas mohimit dhe padrejtësisë së bërë, duke i përmirësuar veprat e tyre. Allahu është Gjynahfalës dhe Mëshirues me robtë e Vet që pendohen.

(90) Ata që e mohojnë fenë, pasi kanë besuar një herë dhe vazhdojnë në mosbesim deri sa të shohin melekun e vdekjes me sy, ta dinë se Allahu nuk ka për t’ua pranuar pendesën në këto çaste, sepse tashmë ka kaluar koha e pendimit. Këta e kanë humbur Rrugën e Drejtë, që të çon tek Allahu i Lartësuar.

(91) Vërtet, atyre, që mohuan e që vdiqën në mohimin e tyre -asnjërit nuk ka për t’iu pranuar asnjë lloj kompensimi, që të shpëtojë prej Zjarrit, qoftë edhe në ar sa pesha e tokës, por do të jenë në një dënim të dhembshëm e për ta nuk do të ketë asnjë ndihmës, që t’ua largojë dënimin në Ditën e Gjykimit.

Nga ajetet mësojmë:

- Është detyrim që të besohen të gjithë të Dërguarit e Allahu të Lartësuar dhe të gjithë Librat që u janë zbritur atyre, pa bërë asnjë përjashtim.
- Pas të Dërguarit të Vet, Muhamedit ﷺ, Allahu i Lartësuar nuk pranon prej askujt asnjë fe tjetër, përveç Islamit.
- Kush këmbëngul në devijim Allahu, ka për ta ndëshkuar dhe nuk do t’i japë mundësi të pendohet e as të udhëzohet.
- Dera e pendesës është e hapur për njeriun, derisa nuk i ka ardhur vdekja, apo dielli nuk ka lindur prej perëndimit. Në këto dy raste, pendimi nuk ka për t’u pranuar.
- Njeriu nuk ka për të shpëtuar Ditën e Gjykimit prej dënimit me Zjarr, përveçse nëpërmjet veprave të mira, ndërsa pasuria, edhe nëse do peshonte sa toka ar, nuk ka për t’i sjellë asnjë dobi.